

**BÜTÜN
ÜLKELERİN
İŞÇİLERİ
BİRLEŞİN!**

kitle

YIL 9 ARALIK 1982 SAYI: 254

KİTLELER HAKLARINI FİİLEN KULLANACAKTIR

"Anayasa referandumu"nın arkasından *siyasi dedikodunun* mihrakı "yeni kurulacak partiler" olmağa başladı. Şu günlerde boyalı basının işportasında en fazla tezgahlanan meta, yeni partiler, kadroları, liderleri, vb.. Danışma "Meclisi"nin Gündemindeki başlıca "kanunlar", seçimler ve partilerle ilgili olduğundan sanırsız önmümüzdeki dönemde de partiler, seçimler vb. konular diri tutulmağa devam edecektir. Ve böylece halkın dikkati bu konular üzerinde yoğunlaştırılarak, demokrasiye dönüşün aşamaları görünümü altında Cunta'nın dayattığı rejim iyice yerleştirilip kurumsallaştırılmak istenecektir.

Oysa partiler kanunu, seçim kanunu vb. vesilelerle üst perdede siyasetçilik oynuyormuş görünümü verilmesi, Cunta'nın foyası ortaya çıkmış entrikacı tutumunun yeni tuzaklarından birisidir.

Daha önce YÖK konusunda olmuştı, sonra da "referandum"da çok daha hayasızca aynı oyun oynanmıştı. Cunta ne zaman demokrasinin belini kıran bir girişimde bulunsa bırakıyor bir kısım izacetliler bildiklerini söylesinler diye. Bu arada bir kaç bozuk ses çıkarsa öylelerini de hainlikle itham edip ağızlarını kapatıyor. Ama sonunda hep bildiğini okuyor. Hem de kendisine en müzahir gözükenerlerin, kendisine en fazla alkış tutanların dahi yalvarmalarına en ufak aldırış etmeksizin!

İşte son "referandum" örneği. Pekçok burjuva sözcüsü "anayasa" metninin berbatlığı ve kabul edilemezliği üzerinde —şu veya bu nedenle— hemfikir idiler ve generallere uyarılarda, çağrılarda veya ricalarda bulunuyorlardı. Cunta'dan yumuşaklık bekleyenler içinde en iyimser olanlar da, ne ibret vericidir ki, kimi küçük burjuva ilericileri, demokratları idi. Sonuçta Cunta "anayasa"yı

daha da berbatlaştırarak bunların tamamını bir kez daha hüsrana uğrattı.

Şimdi benzeri bir oyun, yukarıda da parmak bastığımız *partiler, seçimler* vb. temalarla sahneye konuyor. Öyle bir atmosfer yaratılıyor ki, siyasi hayat bir süreç boyunca sanki normalleşecek! Ve hatta "anayasa" sabıkalısı Aldıkaçtı'ya göre sosyalist partiler bile kurulabilecek!

Cunta bütün bunları şimdi köş dinliyor. Arada bir Evren'in ağzından siyaset yasağının yürürlükte olduğu hatırlatılarak kulaklar çekilse de, generaller —tıpkı önceki örneklerinde olduğu gibi— *biz bildiğimizi okuyacak olduktan sonra bırakalım bu kadar konuşsunlar* diyorlar. Böylece, bir yandan zorbalıkla, yığınlar terörize edilerek geçirilen "anayasa"nın içeriği ve referandum sonuçlarının kimi demokratlarda yarattığı çok etkileri unutturulurken, öte yandan da Türkiye'de demokrasiye dönüşmüş görünümü veriliyor. Ve ibretle izlemekteyiz ki, hâlâ daha pek çokları bu oyuna gelmekte, Cunta'nın "bildiğini okumak" senaryosuna figüranlıkta yarışmaktadırlar.

Acaba nedir Cunta'nın bu sefer "okuyacağı bildiği"? Bunu tahmin etmek için kahin olmaya gerek yoktur. Cunta geçmiştaki icraatıyla tutarlı davranacaktır. Ve her konuda olduğu gibi partiler konusunda da ipleri elinde tutmak isteyecektir. Bir diğer deyişle yeni partiler mevzuatı ve uygulaması öyle olacaktır ki, ancak Cunta'nın güdümündeki ve kontrolündeki atürkçü partilere hayat hakkı tanınacaktır. Bunların da belli başlı iki adet olması istenecektir. Bunlardan daha sağda olanına geçmişte AP'ye oy veren seçmenler partisi, onun solunda ama gene sağda yer alan ötekisine de, geçmişte CHP'ye oy veren seçmenlerin partisimiş görünümü verilmeye

çalışılacaktır.

Şimdi gene bunca olup bitenden ders almamış kimileri "bu kadarı da olur mu?" diye söylediklerimize karşı çıkabilirler. Olur mu, olmaz mı bir yana anlayışları "demokrasi eşittir, iç hizmet talimatnamesi"nden bir katre dahi ileri olmayan generaller için böylesi bir "çok partili düzen" dahi "anarşiye verilmiş pirimdir."! Anayasa adı altındaki bu orman kanunu boşuna kabul ettirilmemiştir. Şimdi çıkartılacak diğer "kanunlar"ın da bu "anayasa" ile uyum içinde olmalarından daha doğul olabilir?

Bu gelişme perspektifi karşısında ne yapılabilir? Bu soruya verilecek cevapta tereddüde yer yoktur. Cunta'nın "bildiğini okumasını" önlemenin tek yolu asıl demokrasi güçlerinin bildiklerini okumalarıdır.

Nelerdir demokrasi güçlerinin bildikleri ya da bilmek zorunda oldukları?

Defalarca vurguladık, yine sırasıdır. Birincisi, demokrasi güçlerinin bugün başlıca uğraşları, demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıkmak, onları yeniden ve en kapsamlı şekilde elde etmek için mücadele vermek olmalıdır. Cunta 12 Eylül'le fiilen yok edilmiş olan ve zorbalıkla geçirttiği "anayasa" ile yokluğu kalıcılaştırılmak istenen insan hak ve özgürlüklerini bu orman kanunuyla uzun vadeli olarak yasaklamıştır. "Bu anayasa % 90'ın üstünde onay gördü" aldatmacasının üzerine gidilmesi ve "anayasa"nın asla kabul edilmediğinin ve edilmeyeceğinin Cunta ve yandaşlarının gözüne sokulması anti-faşist mücadelenin önemli bir görevi olmuştur. Zaten yığınlar bu "anayasa"yı asla benimsemediklerini, referandum öncesi tutumlarıyla göstermişlerdir. Üstelik hangi aklı başında kişi, can güvenliği ni dahi ortadan kaldıran ve en değer-

(Devamı 2. sayfada)

li varlığı olan hayatını sıradan bir polis memurunun keyfine bırakan bir "anayasa"ya evet diyebilir ki? Ya da ekonomik durum bozuk diye "olağanüstü hal" ilan edildiğinde kendini otomatikman yürürlükten kaldıran bir belgeyi anayasa diye benimseyebilir ki? O halde elimizde çok güçlü bir araç, kendisine "anayasa" adı altında düpedüz bir kölelik belgesi dayatılan, ama onu asla kabul etmeyecek bir halk potansiyeli var demektir.

Bilmek zorunda olduklarımızın ikincisi mevcut faşist yönetime, Evren Cuntası'na örgütlü bir alternatif yaratmaktır. "Referandum" da "hayır" diyen güçler, ulaşabildikleri kesimlere dahi Cunta'ya karşı alternatif güç koymayı başaramadıkları ve anayasa reddedildiğinde ne olacağını yeterince somutlayamadıkları için başarısız kalmışlardır. Şimdi bu olgudan ders şı mücadelede, ama ilk elde somut olarak neyi elde etmek için?" sorusuna somut, tutarlı cevap getirilmelidir.

Bu konuda bizim tutumumuz somuttur, nettir. "Partiler kanunu çıkacak, partiler kurulacak, seçimler yapılacak, parlamento teşekkül edilecek ve yönetim yeni hükümete devredilecektir" demagojisine kapılmak boşur, abesle iştigaldır, daha kötüsü Cunta'nın oyununa gelip, onun iyice yerleşmesine hizmet etmektir. Cunta'dan kurtulmak için onu alaşağı etmekten başka yol olmadığı son "referandum" olayıyla bir kez daha kanıtlanmıştır. İki yıldır bıyıp usanmadan inatla gösterdiğimiz bu gerçeği en geniş yığınlarla kavratmak hâlâ önümüzde duran ve henüz çözülmemiş en önemli görevlerdendir. CUNTA'YI DEVİRMEK ise ona karşı ALTERNATİF YARATMAK'la mümkündür. Bu alternatif, 12 Eylül'den bu yana hep dile getirdiğimiz, ve Siyasal Demokrasi Program Taslağı'nda demokratik kamuoyunun görüşüne sunduğumuz *anti-faşist geniş demokrasi cephesi* ve bu cephede yer alanların, Cunta devrildikten sonra ortaklaşa oluşturacakları *demokratik hükümet*dir.

Bunlar demokrasi güçlerinin *bilmek zorunda oldukları* asgari esaslardır.

Bir de kitlelerin bildiklerini nasıl "*okuyacakları*" konusu vardır. Ki bizim için bu gün en fazla önem kazanan da bu noktadır.

Bu gün Cunta bildiğini okuyabiliyorsa bunu zorbalıkla, süngü gücüyle yapabilmektedir. Demokrasi güçleri de bildiklerini okuyacaklarsa Cunta'nın yegane kozunu, yani zorbalığını boş çıkarmak, etkisiz kılmak zorundadırlar. Ve tarihten, özellikle dünyadaki anti-faşist mücadelenin geçmişinden gayet iyi biliyoruz ki, zorbalığı boş çıkartmanın en ge-

çerli ve etkili yolu, o zorbalığın uygulandığı toplum kesimlerini en geniş kapsamlı, en yığnsal bir şekilde zorbalığın üzerine yürütebilmektir. Yani KİTLELERİ SEFERBER ETMEK'dir.

Bu gün bir orman yasasını "meşru anayasa" adı altında dayatabiliyor. Oysa emekçi olsun olmasın, tekelci burjuvazi dışındaki toplum kesimlerinin hiçbirisi böylesi bir "anayasa"ya razı değil. Yerine *demokratik bir anayasa* istiyorlar. O halde ülkede bu "anayasa"yı benimsemeyen, demokratik bir anayasa isteyen kim varsa hepsini anti-faşist mücadeleye kazanmasını bilmelidir.

Cunta kanun adı altında bir seri anti-demokratik emirname çıkardı. Şimdi de o yeni "anayasa"yla uyuşturmak bahanesi altında pek çok kanunu daha değiştirip demokratik hak ve özgürlükleri bu sefer de "hukuki" yoldan bir kere daha boğazlamanın peşinde. Örneğin çıkarılacak partiler kanunu —bırakalım sol güçleri— eski politik çizgisinde bir CHP'nin bir MSP'nin kurulmasına dahi izin vermeyecekler. Yani kendisiyle bütünleşmemiş veya biat etmemiş burjuva partilerine dahi hayat hakkı tanımak niyetinde değil.

İşçilere hayat hakkı tanımayan ve patronlara köle eden sendikalar kanunu, köylünün, esnaf ve zanaatkarın, serbest meslek sahiplerinin gık demelerine izin vermeyen dernekler, gösteri ve yürüyüş kanunları, aydınların, öğrencilerin, orta tabakaların ağızlarını açmalarına müsaade etmeyen basın vb. kanunlar! En ufak bir memnuniyetsizliği yıllar boyu mahkumiyetle susturmayı amaçlayan bir devlet güvenlik mahkemeleri kanunu... Ve ilh, ve ilh... Bütün bunlar önümüzdeki dönemde ardı arkasına sökün edeceklerdir ve çok doğal olarak da toplumun çok geniş katmanları, demokrasi güçlerinin tamamı bütün bu olup bitenlerden, demokratik hakların ilelebet ortadan kaldırılmasından son derece tedirgin olacaklardır. İşte meselenin püf noktası da buradadır. Devrimcilere düşen odur ki, Cunta'nın ortadan kaldırdığı demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıkan, —toplumsal konumu icabı çıkabilecek nitelikte olan— kim varsa onları örgütlü bir ortak anti-faşist mücadeleye, genel demokratik harekete kazanacak doğruluğu ve mahareti gösterebilsinler.

Önümüzdeki dönemin zor bir dönem olacağı açıktır. Ancak o ölçüde de sosyal olaylar, toplumsal çalkantılar ve dolayısıyla yığnsal gelişimler vadeden bir dönemdir önümüzdeki günler. Ekonominin Cunta yönetiminde daha da berbatlaştığı bizzat tekelci burjuvazinin sözcüleri tarafından dile getirilmektedir. Yığınların iki senedir katlandıkları hızlı yok-

sullaşmaya ve derinleşen sefalete daha fazla dayanamayacakları günler hızla yaklaşmaktadır. Böylece temel insan hak ve özgürlüklerine, demokrasiye sahip çıkmanın önemi yığınlar tarafından daha çok kolay anlaşılır olmaya başlayacaktır. İşte burada bizlere düşen, demokrasi güçlerinin yığnsal etkinliğini hızla artırmak ve yaygınlaştırmak olmalıdır.

Yığınların faşist diktatörlüğe, onun süngü gücüne dayalı zorbalığına karşı hareket geçirilmesinin en etkin yolu da, yok edilen demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıkmak, savunmak, ve sadece savunmak değil, onları —Cunta'nın tanıyıp tanımadığına bakmaksızın— FİLEN ve sonuna kadar KULLANMAKTIR.

İşçi sınıfı devrimcileri, nasıl ki, cunta'nın siyaset yasasını, örgütlenme yasasını, basın yasalarını, ekonomik mücadele yasalarını, her türlü devrimci veya genel anti-faşist çalışma yasalarını tanımadılarsa, bütün bunları İŞÇİ SINIFININ, tüm halk ve demokrasi güçlerinin en doğal ve vazgeçilmez hakkı görerek, bu hakları Cunta'nın bunca zulmüne rağmen bilfiil kullandırlarsa, diktatörlüğe karşı bundan sonra verilecek mücadelede de, en geniş kitlelerin kendi haklarını, gaspedilen özgürlüklerini FİLEN KULLANMALARI'na öncülük etmek ve vargüçleriyle mücadelenin kitlelerini yaygınlaştırmak, mücadeleyi daha iyi örgütlemek, daha güçlü merkezileştirmek görevinin üstesinden mutlaka gelmek zorundadırlar.

Bu ise, işçi sınıfı sosyalizmi açısından, bilime sınırsız bağlılığın gerektirdiği tüm görevleri yerine getirmeye devam etme, mümkün ve gerekli tüm mücadele yöntemlerini ustaca birleştirip bütünleştirme, mevcut mücadele yöntemlerine ve üsluplarına ilaveten yeni yeni mücadele biçimlerini ve olanaklarını yaratma, ya da varolacak her türlü olanağı değerlendirme,... devrimci, ilerici ve bütün demokratik güçlerin en geniş ve örgütlü, merkezi birliğini gerçekleştirmek için yorulmak bilmez bir uğraşı inatla sürdürme, ve demokrasi güçlerinin kenetlenip, faşizmin ve gericiğin kalelerine, zalimlerin aşılmaz sandıkları, tahkim ettiklerini zannettikleri zorbalık duvarlarına vargüçleriyle yüklenmeyi, bu duvarları sadece çatlatmakla veya gedik açmakla yetinmeyip onları yerle bir etmeyi ve ÖZGÜRLÜĞÜ KAZANMAYI mutlaka kafalarına koymalarını sağlamak... misyonunu önümüze koymuştur.

Çünkü asla unutmayalım ki, faşist Cunta ve onun diktatörlüğü yıkıldığı gün sınıfımızın iktidarına, halklarımızın nihai kurtuluşuna bugünkünden çok daha yakın olacağız!...

AP 12 EYLÜL'E YATAKLIK ETMİŞTİR

Faşist Cunta'nın başı Kenan Evren 12 Eylül iktidar gaspini sözde anayasal meşru zeminde sürekli kılabilmek için sahnelediği referandum öncesi gezilerinde başlıca iki temayı kendine demagogik mesnet seçti ve alabildiğine kullandı. Bunlardan biri, 12 Eylül öncesi terör ortamının geri gelmesi perspektifiyle kitleleri korkutma girişimiydi. Evren bu nokta üzerinde öylesine durdu ki, ve kendisi ile hempalarının yedi yıllık diktatörlük planını öylesine herşeyden çok bu nokta üzerine dayandırdı ki, 12 Eylül öncesi terörden generallerin ne ölçüde yararlandıkları, hattâ geçmiş iki yıllık ikballeri ile gelecek yedi yıllık ikballerini ne denli doğrudan doğruya 12 Eylül öncesi teröre medyun oldukları bir kez daha kendi ağızlarından da olanca açıklığı ile ortaya döküldü.

Evet 12 Eylül öncesi terörünün yaratıcısı ve baş aktörü faşist milliyetçi hareketle 12 Eylül'den önceki iki yılın sıkıyönetim uygulayıcıları generallerin suç ortaklığının bundan açık ve kesin kanıtı aransa bulunamazdı. Evren'in kitlelere yönelttiği şantajda, cazırlığa soyunmuş "suçluların telaşı" hiç bir şüpheye yer veremeyecek ölçüde sırtıyordu.

Evren bu arada sık sık ve uzun uzun 12 Eylül öncesi "anarşi"den yakındı. 141 ve 142. Maddeler konusunda, 11 Mayıs toplantıları konusunda, gençlik ve dernekler, üniversite özerkliği, "bölücülük" ve Atatürkçülük konularında söylediklerinden açıkça anlaşıldığı gibi diktatörün "anarşi" dediği, toplumun gerek siyasi partiler ve akımlar yoluyla olsun, gerekse dernekleşme ve özgür basın-yayın yoluyla olsun hızla sivilleşmesi ve kitlelerin, buna paralel olarak, aynı hızla politikamın içine savrulmalarından başka birşey değildi. Burada da, işte Evren'in ve tüm asker-sivil yordakçıların toplumun demokratikleşmesine, demokrasiye, özgürlüğe ve bilime, kitlelerin bağımsızlık ve barış özlülerinin giderek somut programlı politik muhtevaya bürünmesine tekeli burjuvazinin kısası ve uzun vadeli çıkarları zemininde tahammülsüzlükleri sırtıyordu.

Cunta'nın başı ve sözcüsü Evren bu her iki noktayı pervasızca, döne döne vurgulayarak, ve herşeye rağmen referandumdan demokratik bir "Hayır!" sonucunun çıkmasına faşist generallerin "papuç bırakmayacaklarını" da açıkça belirterek, 12 Eylül olayının demokrasi, özgürlük

ve halk düşmanı niteliğini bir kere daha, döne döne gözler önüne serdi.

Evren'in muttasıl üzerinde durduğu ikinci tema, hazırladıkları anayasa ile birlikte iktidarı, en azından bir yedi yıl daha, sivil politikacıların eline bırakmama konusunda generallerin ve kaderlerini generallerin "başarı"sına bağlamış sivil takımın kararlılığı idi. Özellikle eski politikacılara getirilen siyaset yasağını gerekçelendirmek için Evren'in ikide birde "tencereyi kirletenler"den söz etmesi bu bakımdan ilginçti. Evren, böylelikle, hem 12 Eylül öncesinde kör topal da olsa geçerli olan burjuva demokrasisi normlarını kavramaktan nasipsizliğini ortaya koyuyor, hem de Cunta diktasının yedi yıl daha sürmesine burjuva politikacılarının canı gönülden "Evet" demeye yanaşmalarını faşist kafalı generallerin bir türlü hazmedemediklerini açığa vuruyordu. Onlara göre "anarşi"nin, yani toplumun giderek hızla demokratikleşmesinin, politikanın kitlelere immesinin hakkından ancak kendileri, yani askerler gelebilirdi. "Anarşi"yi önlemenin tek yolu daha çok baskı ve zulüm, daha çok hapisane ve, daha çok idam, işkence ve ceberrutluk idi. Bütün bunları yapacak ehil ve "yetkili" merci de ordu, yani kendileri idi.

Çok yönlü örgütlenip tırmandırılan, azdırıla azdırıla toplumun başına bela edilen terör şantajını öne sürerek, gözdağı vererek, hattâ işi ima yolu da olsa Franko örneği iç savaş tehditlerine kadar götürerek "anarşi"yi dizginleme misyonuna generallerin böylesine dörtelle sarılmalarının ardında böyle bir değerlendirme ve böyle bir kararlılık yatmaktadır. Zira, yine generallerin gözünde, sorunun çözümü artık politik değil, askeridir. Silâhtır! Politika "tencereyi kirlenmiştir", tencere 12 Eylül'den bu yana silâh sayesinde temizlenmiştir; yeniden kirlenmesi yine silâhla önlenektir. Sivil politikacının işi sorunlara politika ile çözüm bulmaktır. Oysa sorun, özellikle Orta Doğu'da bir NATO ülkesi olan Türkiye için politik çözüm sınırını çoktan aşmıştır. Dolayısıyla boynunu aşmıştır. "Anarşi" bacayı sarmıştır! İktidarın sivil politikacıya devri, böyle bir anayasa ile de olsa, mutlaka yine "tencerenin kirlenmesi"ni getirir. Tencereyi kirleten başlıca faktörler nedir ki, askerler gözünde? Oy kaygusu, bir! Hürriyetin suistimali, iki!

Generallerin "demokrasiye dö-

nüş" adına getirdikleri ve zorla dayattıkları anayasayı başka türlü iza-ha imkân var mı? Bu anayasanın her maddesinden buram buram demokrasi düşmanlığı ve özgürlük korkusu tü-tüyor. Bu anayasanın tümü kapsamın-da 141-142. Maddelerin "kanuni esasi" mertebesine çıkartıldığı görü-lüyor. Bu anayasanın 17. Maddesiyle yaşama hakkı, düzeni koruma ve sürdürme uğruna hiçe sayılıyor; demokratik hak ve özgürlükleri gerçek-ten kullanmaya kalkmanın mutlaka ayaklanmaya, isyana, olağanüstü du-ruma yol açacağı anlayışı ile her an ve her durumda yurttaşların üzerine silahla yürünmesine cevaz veriliyor. Ve silah, doğrudan doğruya, sivil gi-yinmiş askerlerin eline veriliyor!

Bu bakımdan bu anayasa, ana göv-desi ve geçici maddeleriyle birlikte kendi içinde uyumlu bir bütün oluş-turmaktadır ve referandumda anaya-sanın onaylanmasıyla Evren'in dikta-törlüğünün onaylanmasının birleştiril-mesi generallerin matnığına pekâlâ uygundur. Yalnız generallerin matnı-ğına değil, 12 Eylül'den bu yana sü-regelen somut durumun mantığına da uygundur. Geçen iki yıl boyunca ge-neraller, mesela, işçi sınıfının grev hakkını silah zoruyla yasakladılar. Birçok çevrede buna temenni ile ka-rışık "naçizane" uyarı ve yakınmalar ötesinde dişe dokunur herhangi bir i-tiraz vaki olmadı. Ama grev hakkın-dan iki yıl yoksun kalmak işçilere, mevcut ekonomik durumda, çok pa-halya mal oldu! Sonra aynı çevreler Cunta'nın iki yıllık icraatına legalite kılıfı geçiren anayasa referandumun-da Cunta'ya karşı çıktılar, ya da kar-sı çıkar görünmekte yarar gördüler. Burda bir çelişki yok mu? Var. Ve bu çelişki, bu çevrelerin çelişkisi. Bundan böyle yedi yıl daha bu ana-yasayla ülkeyi yönetmek Cunta'nın iş-i değilse, iki yıldanberi ülke emirna-melerle yönetilirken işçi sınıfına reva görülenler cuntanın işi miydi?

Türkiye'de bugün bu çelişkiyi paylaştan çok çevre var. Ama bu çelişkinin en büyük sorumluluk payını taşıyanlar da var. Bunlar S.Demirel ve Adalet Partisi çevresidir.

Bir kere, işçi ücretlerine ve hakla-rına getirilen kısıtlamalara, grevlerin, sendikal faaliyetin yasaklanmasına başkaları itiraz sesini yükseltmeseler de "yüreklere kan ağlamış" olabilir. Ama 24 Ocak kararlarına dört elle sar-ılmış olan Demirel ve AP çevresi iç-in böyle birşey söylenemeyeceğinden herhalde kimsenin şüphesi yok-

tur. Onların bu durumdan olsa olsa yürekleri yağ bağlamıştır!

Ne ki S.Demirel ve AP çevresinin sorumluluğu bu kadarlıkla bitmiyor, elbette. Evren'in referandum kampanyasında işlediği temaların tüm ayrıntılı malzemesini ona sunanların başında yine S.Demirel ve AP çevresi gelmektedir. Onlar rüzgar ekmiş, millet fırtına biçmiştir!

"Anarşi"! Cuntabaşı'nın "anarşi" dediği şeyden, yani toplumun hızlı demokratikleşme sürecinden tekeli burjuvazi ve tüm hakim çevrelerin duyduğu korku ve tedirginliği habire körükleyen S.Demirel'le adamları olmadı mı? Nisbi temsil, yani sosyal varlık olduklarını ispat etmiş çeşitli siyasi akımların parlamento ve siyaset sahnesinde söz ve temsil hakkı, dernekler, üniversite özerkliği, legal sendikalar faaliyet vb. aleyhinde gerici çığırılan ajitasyonun başını yıllar boyu kim çekiyordu? Demokrasi ve özgürlüğün Türkiye'de yaşayan halklar için "lüks" olduğunu, kelimeyi kendisi telaffuz etmese de, ihsas ettirip başkalarına söyleten, "Bu Anayasa ile bu memleket idare edilemez" demekten çekinmeyen kimdi? S.Demirel ve AP'li avanesi demokratik hak ve özgürlüklerin 61 Anayasası'nın 71'den sonraki daha da kısıtlı çerçevesi içinde kullanılmasını dahi "devlet için bir külfet" saymadılar mı? S.Demirel, başbakan olarak, ikide bir "meşruiyet içinde yetki" yetersizliğinden yakınmakla, meşruiyet dışı yetki gaspını "gündemdeki bir alternatif" olarak sürekli diri tutmadı mı, ve bundan yararlanmaya kalkarak özgürlükleri kısıtlayıcı yeni yeni yasa ve anayasa değişiklikleri peşinde şeytanın aklına gelmedik manevralar çevirmedi mi? Devlet Güvenlik Mahkemeleri konusunu diline dolamadı mı? Kendi daracık dünyalarından âleme ve topluma özgürlük düşmanı tutucu at gözllükleriyle bakan kaşarlanmış general eskilerini başına toplayıp, işişi kurmay heyetleri, "milli güvenlik divanları" oluşturmadı mı? Basındaki uzantıları Ilıcak'lara, vb. "ülkenin bütünlüğü ve devletin güvenliği ile demokrasi arasında tercih söz konusu olursa demokrasiden vazgeçeriz!" diye yazdıran, ve hatta zaman zaman kendisi de dilinin endazesini kaçırıp Bülent Ecevit için, ülkenin meşru başbakanıyken, "Allende gibi pılsını pırtısını toplar yıkılır gider" diyen S.Demirel değil miydi? Parlamento cumhurbaşkanı seçiminde kasıtlı tam bir çıkmaza sokup "çare" olarak yeni cumhurbaşkanını halka seçtirme planları tasarlayacak kadar kafasında kavak yelleri esen de yine S.Demirel değil miydi? Hasılı, Amerikancı-NATO'cu generallerin akıllarını "anarşi" ile bozmaları ve "devleti devlet gibi" yapmanın gereğine bakma misyonuna sarılmalrı için S.Demirel ve AP

çevresinin yapmadıkları ne kalmıştı?

Terör! Terörün yaratıcısı ve baş aktörü faşist milliyetçi hareket olmuştur. Bunu herkes biliyor, S.Demirel ve AP çevresi ise faşistlerle hükümet katından parti tabanına dek her alanda işbirliğinden çekinmediler. "Bana milliyetçiler cınayet işliyor dedirtemezsiniz" diyerek ülkücü komandoların cinayetlerine kol kanat geren S.Demirel'dir. Alpaslar Türkeş ve şürekasını koalisyon hükümetlerine alıp devletin en üst kademelerine oturtan, faşist militanların çeşitli bakanlıklarda ve kurumlarda kilit mevkilere yerleştirilmesine göz yuman S.Demirel'dir. Faşist güruhların demokrasi güçlerine saldırılarına "milletin komünizme direnişi" gözüyle bakan, bir başka deyişle, "anarşi'nin hakkından gelmek için terörü kullanmayı siyasi taktik belleyen ve bu taktiğin gereklerini yerine getirmekteki pervasızlığı ile Turhan Fevzioglu'nu bile çileden çıkartan yine odur.

S.Demirel ve AP çevresi, bu yolda, faşistlerin kasıtlı terör ve provokasyonla ülkeyi 12 Eylül öncesi duruma getirmeleri için her türlü imkan ve ortamı sağladılar. Bu arada burjuva demokratik anlamında parlamentonun da, partiliğin de, demokrasinin de, devlet anlayışının da cılcını çıkartıp tümünü birden itibardan düşürmek için ellerinden geleni geri komadılar. Bu yinede pervasızlığı tam bir kasıtlı ve sözümona "hesaplılık"la en uç noktalara itmekten çekinmediler. Sanıyorlardı ki terörü azdırmayı yüzüp yüzüp kuyruğuna getirdikten, demokratik süreci en son "çaresizlik" sınırınadek yozlaştırdıktan sonra, "anarşiye karşı kendi istedikleri doğrultuda "meşruiyet içinde çare" parlamentodan ya da bir erken seçimden gelecektir. Oysa kapının ardında generallerin harekete geçmek için fırsat kolladıklarını, işin iyice süyunun çıkmasını beklediklerini, işbaşındaki sorumlu hükümet olarak, pekâlâ bilimleri gerekirdi.

Dahası var. S.Demirel ve Adalet Partisi'nin, 79 Kısmi Senato seçiminde aldıkları oydan sonra Ecevit hükümetini iktidardan bir süpürge sopasıyla kovalamadıkları kalmıştır. Bir an önce yeniden hükümet olmaya, hem de yeterli çoğunluksuz, o kadar iştiyaklı idiler. Oysa seçim üzerinden bir yıl bile geçmeden, aldıkları oyların daha damgası kurumamışken, askere bir saatte teslim oldular. Ne milletin seçilmiş temsilcisi olmanın namus borcu, ne meşru hükümet olmanın sorumluluğu, ne milli irade, ne demokrasi, ne de ikide birde yetkili mevkilerden kovulup şamar oğlanına çevrilme karşısında kişisel insan hayasiyetine yakışır bir tepki hatırla-

rına gelmedi. Ülkeyi, içine sokulmasında en büyük sorumluluk payını taşıdıkları durumda, ve pusuda bekleyen askerin en işine geldiği anda generallere teslim edip "menfa"larına ve evlerine çekildiler. Orada, askerin " tencere"yi temizlemesini beklediler!

Ülkeni bir ucundan öbürüne devlet terörü estirilirken, tüm insan hakları askıya alınır, demokratik hak ve özgürlükler ayaklar altında çiğnenirken, yüzbinler baskıdan, işkenceden, hapisten geçirilirken, partiler kapatılır, halka siyaset yasaklanır, milletin seçilmiş temsilcileri soruşturmalarda, kovuşturmalarda, zindanlarda süründürülürken; "ekonomiyi düzeltme" adına kitleler çılgınca artan hayat pahalılığı, gerileyen ücretler, işsizlik belâları ve banka-banker dalaveraları ile sömürü ve soygun çarkında öğütülürken, ve S.Demirel'in "mimar ve itici gücü" olmakla övündüğü "geniş yürekli sinai yatırım"cı, ekonomi politikası uygulamada altı üstüne getirirken, ana stratejik tercih olarak yerin dibine batırılırken, S.Demirel ve avanesi ne yapıyorlardı? Menfaalarında ve evlerinde "asker-sonrası" dönemin politik hesaplarına dalmışlardı! Terörün işini yapıp bitirdiği, "anarşi'nin zaptı rapt altına alındığı, 61 Anayasasının nihayet "mahkum" edildiği yeni bir ortamda yeniden ülke yönetimini ele almaya hazırlanan "menfa" hükümetleri kurmaya koyulmuşlardı! Gidererek, cuntabaşının dediği gibi "hayallerinde bile bulamayacakları" bir anayasa ile hemen iktidara gelmek için (gerçekten de tekeli burjuvazinin siyasi temsilcileri hep böyle bir anayasayı özlemişler, burjuva demokrasisi normlarına, 61 Anayasasının onca kısıtlı ölçüleriyle dahi olsa, uymakta âciz kalmışlardır) âdetâ sabırsızlanıyorlardı. Ama, her nedense, böyle geleceğe matuf siler iktidara hesaplarına dalanlar, gerçekte, askeri Cunta'nın hemen gözünün dibinde ve dipçığının altında olduklarını hiç hesaba katmadılar. Dereyi geçmek için aya ya dayı demeyi öylesine akıllılık sandılar ki, papazın her zaman pilav yemeyeceğini, anlaşılın, hiç mi hiç akillarından geçirmedi!

Evet, papaz bu defa pilav yemedi. S.Demirel ve AP çevresi toplumun yükselen dinç demokrasi güçlerine kazdıkları kuyuya kendileri de düştüler. Gerçi yüzde 90'ı aşan Evet oyuyla halk tarafından "onaylanan" generallerin anayasası S.Demirel ve AP ileri gelenlerine on yıl siyaset yasağı getirmiştir ve anayasanın referandumdan önce üzerinde en çok gürültü koparılan yanı bu olmuştur, ama generallerin anayasasının can alıcı noktası eski siyasetçilere konulan siyaset yasağı değildir. Ge-

(Devamı 21. sayfa)

CUNTA ÖNÜNDE REEL-POLİTİKER BİR ÇİZGİNİN ANATOMİSİ

GERÇEK Gazetesinin Mart 1981 tarihli 192'nci sayısındaki "Ankara'daki 'Askersel Cunta' Faşist Değilse Nedir?" başlıklı yazıda, Ankara Cuntası'nın faşist olmadığını ileri sürenlerin Türkiye solunda suni ve zorlama bir tartışmaya yol açan değerlendirmeler içinde bulunduklarını, Türkiye'deki mevcut siyasal duruma çarpık kavramlarla, muğlak terimlerle baktıklarını ve en önemlisi mevcut rejim konusunda yaratılan bulanıklığın ve kavram kargaşasının reelpolitiker tutumlara dayanak yapıldığını, yani reelpolitiker amaçlarla bu kavram kargaşasının kasten yaratıldığını üstelik de bütün bunların "marksçılık-lenincilik" adına yapıldığını dile getirmiş ve şöyle demiştik: "Gerçekte bu tutumun sahipleri kendi 'savlarını' savunmaktan bile çekiniyorlar. Kendi söylediklerine kendileri bile emin değiller. Bu nedenle bu iddianın sahipleri kendi 'savlarını' açıklayacak, onu hangi ölçülerde ortaya koyduklarını söyleyecek, argümanlarını getirecek kadar bile açık değil. Sadece durumu birtakım yuvarlak sözlerle, hiçbirşey ifade etmeyen muğlaklıklarla geçiştirmek istiyorlar."

Bu "sav"ın sahipleri, nihayet, 12 Eylül darbesinden 2 yıl sonra "Türkiye'deki Gericilik Diktatörlüğü neden 'FAŞİST' olarak nitelendirilmiyor?" adlı bir broşür yayımlayarak "sav"larını savunmaya çalıştılar.

Yurtdışında yayınlanan ve Kerim Seyran imzasını taşıyan bu broşürün hangi siyasal örgütün yayını olduğu resmen açıklanmamakla birlikte, içinde TKP Plenumu Raporlarından ya da Atılım dergilerinden gösterilen referanslar, broşürün başlığındaki "biz" ibaresinden TKP Merkezinin kastedildiği ve metnin TKP'yi bağladığı anlaşılmaktadır.

Bu yazımızda, TKP'nin 12 Eylül Cuntası konusunda iki yıl içinde izlediği politikanın bir anatomisini verecek ve bu iki yıl sonunda yayınladığı broşürle K. Evren Cuntası'nın faşist olmadığını ispatlama çabasında ne denli aciz kaldığını göstereceğiz.

CUNTA'YI DOĞRU DEĞERLENDİRMENİN ÖNEMİ

TKP yöneticileri adı geçen broşürlerinin sonunda Cunta'yı doğru değerlendirmenin niçin gerektiğini kendilerince açıklıyorlar. Bu açıklamaları, TKP'nin Cunta karşısındaki politikasının özünü ve onun mücadele anlayışını yansıtmakta ve bu politikaların sahiplerini kendi sözcükleriyle ele vermektedir. Kerim Seyran "Cunta'nın doğru değerlendirilmesi pratik önemi" başlıklı 14'üncü ve son bölümde şöyle diyor:

"Cunta'nın doğru değerlendirilmesinin pratik mücadele açısından önemi büyüktür. Cunta'ya faşist demek 'bundan beteri olamaz' demektir. Bu anlayış hem rejimin gericileşme yönünde attığı adımları zamanında görüp bunlara karşı somut mücadele vermeyi, hem de Cunta'nın iç çelişkilerini bulup bunlardan yararlanmayı zorlaştırıyor."

Buradaki anlayışın "ehven-i şer" mantığı olduğu açıktır. Cunta'ya faşist dersek, "bundan beteri olamaz" gibilerden bir hataya düşeriz, oysa bundan beteri olabilir, nitekim rejim bu betere doğru gericileşmektedir, beterin beterinden kurtulmanın yolu ise Cunta'nın iç çelişkilerinden yararlanmaktır, bunun için de Cunta'ya karşı sektör olmamak ve esnek davranmak gerekir.

İşte TKP'nin Cunta önündeki mantığının özü budur. Nitekim Kerim Seyran bu sözlerinin hemen ardından Partisinin Mayıs 1982 tarihli Plenum raporundan şu paragrafı referans olarak vermiş:

"Oysa Partimiz her seferinde artan tehlikeler karşısında yığınları uyanık olmaya, karşı koymaya çağırırdı. Böylesi bir karşı koyuş aynı zamanda, rejimin iç çelişkilerinin keskinleşmesine yol açacak, Cunta'yı güçten düşürecek, en gerici işbirlikçi kesimlerin ortaya çıkan iç çelişkileri şimdi olduğu gibi kolaylıkla çözmesini önleyecektir. Bu, açıktır ki Cunta'nın bunalımını derinleştirecektir. Açık ki bugün de Cunta'nın gericileşme süreci iç çelişkileri yokerlemez. O nedenle geçmişteki sektör görüşlerin eleştirisi bugün de pratik önem taşıyor."

"İÇ ÇELİŞKİLER" POLİTİKASI

Görüldüğü gibi TKP'nin Cunta önündeki tutumu, esas olarak onun "iç çelişkilerinden yararlanmaya" bel bağlanmasıdır. Bu "iç çelişkilerin" ne olduğu, hangi sınıfsal temellere dayandığı, bunun somut siyasal yansımaları herkesçe meçhuldür, ama TKP yöneticilerine málumdur. TKP, darbeden hemen sonra kısa bir süre bocalamış, fakat her nasılsa bu "iç çelişkileri" keşfederek *esnek politika*sına başlamıştır. Bu *esnek politika*, öyle anlaşıyor ki, aradan geçen iki yıla rağmen hâlâ ısrarla savunulmaktadır, üstelik de TKP'nin esnek politika önerdiği övünçle belirtilmekte, aradan geçen olayların TKP'yi haklı çıkardığı iddia edilmektedir.

K. Seyran bu konuda Partisinin Ağustos 1981 Plenumunda şunları söylediğini not etmiş:

"Eğer tüm ilerici güçler, bugünkü durumu, tüm çelişkileri ile değerlendiremez ve güçlü bir cephe kuramazsa, ülkemizdeki en gerici, faşist çevrenin rejim içindeki ağırlıkları artabilir. Çünkü gerici diktatörlükle, faşist hareket arasındaki ilişki uzlaşmaz değildir." (1981 Plenum raporundan)

"...komünistler, bir yandan bugün ortaya çıkan ve yarın çıkacak olan toplumsal muhalefetin ister eski, ister yeni somut her temsilcisini zamanında tanımalı onlarla eylemliliği olanaklarını kullanmalıdır. Öte yandan komünistler düşman kampındaki en küçük çatlaktan yararlanmalıdır. Bu çatlaklar işçi sınıfına, ilerici güçlere manevra olanağı veriyor. Partimiz bütün bu çelişkilerin arasında esnek bir politikayla tüm ulusal demokratik güçleri birleştirmeye çalışmalıdır. Bu ise bugün Cunta'nın çevresinde geçici kümelenmeler de içinde, emperyalizm, işbirlikçi tekelci burjuvazi, toprak ağası bloğu na karşı tüm güçleri hesaba katmayı gerektirir. Onları birleştirmek, Cunta'nın tüm saldırılarına ve Cunta'nın gericileşme süreci iç çelişkileri yokerlemez. O nedenle geçmişteki sektör görüşlerin eleştirisi bugün de pratik önem taşıyor."

ta'nın en gerici, amerikancı öğeleri-ne karşı geniş bir hareket yaratmak olanaklı ve zorunludur." (aynı rapordan)

Görüldüğü gibi burada söylenen: TKP esnek politika güderek manevra olanağı kazanmak isterken, "bugün ortaya çıkan ve yarın çıkacak olan toplumsal muhalefetin ister eski İSTER YENİ her somut temsilcisini, zamanında tanımalı. Toplumsal muhalefetin eski temsilcilerini anladık ama, ortaya çıkacak olan yeni temsilcileri acaba kimlerdir? Bunların arası-na "bugün Cunta'nın çevresinde geçici kümelenmeler de" dahildir.

Esasen Cunta'nın iç çelişkilerinden yararlanmak mantığı, onun içinde kanatlar olduğunu iddia eden ve bu kanatlardan birisini (TKP'ye göre ılımlı olanını) ehven-i şer görmekten geçer.

TKP'nin yayınlarında bu anlayış çeşitli vesilelerle ve defalarca dile getirilmiştir. İşte onlardan birkaç örnek:

"Karanlık militarist güçlerin etkinliğini artırdığı koşullarda, Cunta ve ordu yönetimindeki iç çelişkileri, değişik eğilimleri, kesimleri saptamak önemini yitirmiyor. Tersine bu zor koşullarda komünistlerin, demokrasi güçlerinin politikasında netlik dünkünden de büyük önem taşıyor. Egemen güçler içindeki farklı eğilimleri, Cunta'nın çelişkili politikasının halkta yarattığı ikircimleri görmek, bunun getirdiği olanakları ve zorlukları doğru saptamak başarılı savaşım için vazgeçilmez önem taşıyor. Düşmanlarımızı iyi tanımak, gücümüzü baş düşmanın can evine yöneltmeliyiz." (Atılım, 1 Mart 1981, sf. 6)

Demek ki,...egemen güçler içindeki farklı eğilimlerin ve bunun halkta yarattığı ikircimlerin getirdiği zorluklar olduğu gibi, aynı zamanda OLANAKLAR da varmış ve bunları doğru saptamak gerekiyormuş.

TKP Genel Sekreteri İ. Bilen, 1981 Ocak ayında, Mustafa Suphi ve arkadaşlarının katledilmesinin 60'ıncı yıldönümü vesilesiyle yaptığı konuşmada şöyle diyor:

"... Cunta'nın politikası temel doğrultular bakımından emperyalizm ve tekel yanlısı bir nitelik taşıyor. Ne ki, onun kimi uygulamaları emperyalizmin en saldırgan kesimlerinin ve işbirlikçi tekelci burjuvazinin en gerici çevrelerinin çıkarlarını tümüyle yansıtmıyor. O nedenle, bu çevreler, or-

du ve Cunta içinde kendilerine en sıkı bağlı öğeler aracılığıyla rejimi kendi amaçları doğrultusunda yönlendirmeye, onu daha da sağa çekmeye çalışıyorlar.

Ordu içindeki çelişkiler Cunta'nın politikasında daha bugünden yansıyor. Ne ki, bu çelişkiler, öyle kendiliğinden işçi sınıfından, halktan, demokrasiden yana sonuç doğurmaz. Egemen sınıfların iç çelişkileri, işçi sınıfının, halkın anti-emperyalist, demokratik savaşı için yararlanılacak olanaklar doğuruyor... Ordunun içindeki ve dışındaki kimi yurtseverler Cunta'nın bu uygulamalarını destekliyor. Bu durumda bu güçleri tutarlı demokrasi savaşımına, işçi sınıfıyla bağlaşıklığa çekmek, ordunun ve Cunta'nın en gerici militarist ve faşizm yanlısı kesimlerini, onların ordu dışındaki politik destekçilerini yalıt-lamak gerekiyor." (Atılım, Şubat 1981)

Açıkça görüldüğü gibi, TKP'ye göre yalıtılması gereken Cunta değil, onun içindeki "en gerici militarist ve faşizm yanlısı kesimler" dir.

TKP Cunta konusunda o sıralarda ısrarla üzerinde durduğu bu politikalardan daha sonra kısmen uzaklaşır gibi bir izlenim uyandırmıştı, ama Kerim Seyran imzalı son broşürden de anlaşıldığı üzere TKP'nin "Cunta" ya bakış, onun iç çelişkileri, bu çelişkilerden yararlanmak, bu olanakları değerlendirmek" politikalarında değişen birşey yoktur. Esasen son broşürde dile getirilen "Cunta'yı değerlendirmenin pratik önemi"nin ne olduğu Atılım'dan yaptığımız yukarıdaki alıntılarda, bugünden çok önce defalarca yinelenmiştir. Böylece, TKP'nin konuyla ilgili illüzyonları ve bu illüzyonların dayanak yapıldığı reelpolitikler'iği bugün de sürmektedir.

Oysa TKP yöneticileri 1981 başlarında sık sık Cunta içi çelişkiler-den ve onlardan yararlanmak gereğinden sözederken, GERÇEK Gazetesinde bu tutumla ilgili olarak şu hatırlatmayı yapmıştık:

"Somut durumun somut analizi bilimsel kavramlarla, bilimsel kategorilerle yapılır. Bunlar ise bilimsel terimlerle ifade edilir. Bilimsel terimlerden kaçınıldı mı, özünde onların ifade ettikleri bilimsel kavramlar da terkedilmiş, ya da hiç değilse muğlaklaştırılmış olur. Bu muğlaklık, yapılan tahlillerin somutluğunu ortadan kaldırır; bu tahlilleri yanlışlar, eksikler ve belirsizlikler ile

sakatlar. Böyle olunca da bilimsel açıları dışına çıkılır. Ve kaçınılmaz olarak o çarpık tahlilleri yapanları ya politikasızlıklara, ya da yanlış politikalara sürükler. Toplumsal olaylar hiçbir zaman kendi görmek istediğimiz, yakıştırmalarla, ya da birtakım varsayımlarla, birtakım subjektif yargılamalarla gözlenemez, incelenemez. Şayet böyle yaparsak, yani olguları ve olayları kendi subjektif değerlendirmelerimiz açısından gözlemeye kalkışırsak, bu tutum oportünizme düşmeyi kaçınılmaz kılar." (Gerçek, Mart 1981)

12 EYLÜL CUNTASI VE TKP'NİN ZİGZAGLARI

TKP'nin Cunta içinde çelişkiler bulma, ya da onları derinleştirme hayalleri, 12 Eylül darbesinden birkaç ay sonra başladı.

Oysa darbeyi izleyen ilk iki ayın Atılım sayılarında ve TKP bildirilerinde vb. "esnek politika" henüz ortaya çıkmamıştı.

Örneğin Atılım'ın Ekim 1980 sayısında dergi başlığının sağ tarafında çerçeve içine konulmuş slogan aynen şöyleydi: "CUNTAYA EVET DEMEK FAŞİZME EVET DEMEK-TİR". Kasım sayısında ise aynı üst köşedeki slogan "Cuntayı Desteklemek Faşizme Evet Demektir" şeklin-deydi. Aralık ayında ise "Cuntanın Hiçbir Saldırısı Yanıtsız Kalmayacaktır" deniliyordu.

Gerçi TKP bu cuntayı doğrudan faşist olarak nitelemiyordu, ama başa bu anlamda bir sloganı çıkarabiliyor, ya da başyazıda "faşist biçimi yöntemlerle uygulanan zorbalık rejimi" nitelemesini yapıyor (Ekim 1980), ya da "Rejimin evrimleşme yönü kesinleşmiş değildir: faşistleşebilir" di-yordu (Kasım 1980).

Gene bu sayıların iç sayfalarında çerçeve içinde yer alan sloganların bazıları şunlardı:

"Kürt halkına karşı uygulanan cunta zulmüne karşı savaş", "sınıf sendikacılığı yaşıyor, yaşayacak", "cuntanın zindanlarındaki anti-faşistlere özgürlük için savaş", "Cuntaya karşı demokrasi ve özgürlük için birleş" (Ekim 1980), "Cuntanın maskesini düşürelim", "Kürdistan'da cunta zulmüne son, Kürt halkına bölgesel özerklik", "Cuntaya karşı bağımsızlık, demokrasi, iş ekme, toprak savaşımında birleş"...

Bu son slogan Aralık sayısında değişikliğe uğruyor ve "Emperyalizm

ve tekellere karşı iş, ekmek, toprak için demokrasi ve bağımsızlık için birleş" şeklini alıyordu.

MIZRAĞIN SIVRI UCU KİME ÇEVİRİLİYOR?

Ve Ocak ayından itibaren derginin ana slogan köşesindeki Cunta karşıtı slogan da çıkarılıp, yerine genel bir slogan konuluyordu: "Emperyalizme ve tekellere karşı iş, toprak, demokrasi ve bağımsızlık için birleş!"... Bilindiği gibi böyle bir slogan genel geçer bir slogandır, örneğin 1965 yılında da, 1955 yılında da böyle bir slogan geçerlidir, ya da 1975 yılındaki MC hükümeti altında da, ya da 1978'deki sosyal demokrat hükümet döneminde de bu genel slogan geçerlidir.

Ama 12 Eylül'le birlikte yeni bir durum ortaya çıkmıştır, mücadelenin ana vuruş hedefi Cunta olmuştur, emperyalizm ve yerli egemen sınıflar ile emekçi halk arasındaki çelişkinin birincil yönü, en keskinleşmiş yönü, Cunta ile demokrasi güçleri arasında kristalleşmiştir. Acil görev, ne pahasına olursa olsun bu Cunta'yı alaşağı etmek olmuştur. İşte böyle bir momentte, kalkıp 20 yıl önce, 10 yıl önce veya iki yıl önce de geçerli olan, hatta sosyal demokrat bir yönetim altında da geçerli olan bir sloganı öne sürmek, genel doğrular ve genel geçer sloganlar ardına sığınıp, Cunta'ya karşı "esnek politika" izlemeye başlamak demektir. Atılım'da hep aktüel ve güncel sloganların konulduğu bu köşede birden bire genel bir slogana geçilmesi Cunta önünde değişen politik tutumun ifadesiydi.

Nitekim Şubat sayısından itibaren dergi içindeki tüm Cunta karşıtı sloganlar ve Cunta karşıtı yazı başlıkları kullanılmaz oldu. Örneğin bu sayıdaki sloganlar "Emperyalizm ve tekellere karşı iş, toprak, demokrasi ve bağımsızlık için birleş!", "Köy-Ko-op'la Dayanışma!", "İşkencecileri, faşizmin ordudaki uzantılarını açığa çıkart. Bunun için birlikte savaşımı örgütüle!", "TKP'ni güçlendir"den ibaretti.

TKP Merkez organını daha sonra uzun süre hep genel geçer doğruluğu olan ve Cunta'yı doğrudan hedef almayan sloganlar öne sürmeye devam etti: "Emperyalizme ve tekellere karşı...", "İşkencecileri, faşizmin ordudaki uzantılarını açığa çıkart,....." (Mart 1981); "Emperyalizme ve te-

kellere karşı..." (Nisan 1981); "Emperyalizme ve tekellere karşı..."; "Büyük araçların, tekelcilerin sömürsüne son!, Küçük esnafa, zanaatkâra düşük vergi, ucuz kredi!, Vergi yükü tekellere, büyük toprak sahiplerine, vurguncu tüccara!" (Mayıs 1981); "Emperyalizme ve tekellere karşı...", "Tüm tutuklu anti-faşistlere özgürlük!" (Haziran 1981); "Emperyalizme ve tekellere karşı...", "Barış ve yumuşama için savaş", "Türkiye ile Sovyetler Birliği arasındaki dostluk ve işbirliği güçlensin" (Temmuz 1981); "Emperyalizme ve tekellere karşı..." (Ağustos 1981); "Emperyalizme ve tekellere karşı...", "Tutuklu evi içinde ve dışında savaşı örgütüle!", (Eylül 1981); "Emperyalizme ve tekellere karşı..." (Ekim 1981); (Kasım 1981), (Aralık 1981)....ilh.

Görüldüğü gibi TKP Merkez organı Cunta'nın ilk aylarından sonra, yani Cunta içinde birtakım "çelişkiler" keşfettikten sonra güncel, aktüel 'belgilerinde' bile Cunta'yı hedef göstermekten uzaklaştı. Onun yerine Cunta içindeki belli bir kesimi "en gerici kesimi" hedef göstermeye yöneldi; aşağıda da göreceğimiz gibi Cunta içinde "gerçekçi" bir kanat icadedip, alışılmış TKP deyimleriyle "mızrağın sivri ucunu" bir tüm olarak Cunta'ya değil, Cunta'nın ve ordunun içindeki "en gerici ögelere" çevirdi, bunu da yukarıdaki alıntılarda gösterdiğimiz gibi "Cunta'nın iç çelişkilerinden ve onların getirdiği olanaklardan yararlanma, bu 'manevra olanağını' kullanma" politikasına yöneldi.

Bu politika değiştirme olayı, kuşkusuz ki, sadece TKP'nin "belgileri"ne yansımıyordu. Atılım'ın 1981 Ocak sayısından itibaren Cunta'yı değerlendiren yazılarda da önemli bir değişiklik gözlemlendi. Bunlardan bir kısmını "iç çelişkiler" iddiasını dile getirenleri yukarıda verdik. Ama örnekler bunlardan ibaret değil.

TKP Atılım dergisi Ocak başyazısında Cunta'nın "esnek" bir yöntem izlediğini iddia etti:

"Görüldüğü, Cunta'nın açmazları çok. Bir yandan halkın barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık istekleri var. Böylesi bir savaş var. Öte yandan Sovyetler Birliği'nin, sosyalist ülkeler topluluğunun süregelen barış, yumuşama, iyi komşuluk ilişkilerinin geliştirilmesi politikası var. Bugünkü bunalım koşullarında Cunta bu somut etkenleri gözardı edemez. Edemiyor. Esnek bir yöntem izlemek tutumu buradan geliyor." (Ocak 1981)

Burada sözü edilen "esnek yöntem", öyle anlaşıyor ki, Cunta'ya ait. Cunta bir yandan halkın sözkonusu isteklerini, öte yandan sosyalist sistemin detant politikasını görüyor ve "esnek" tutum izliyor, şu halde TKP yöneticileri de aynı "esnek" tutuma, "esnek" yöntemlerle mukabele etmek zorunluluğunu hissediyorlar, üstelik de aynı başyazıda zikredildiği gibi "Faşist tehlikeye karşı savaş güncelliğini yitirmemiş".

Demek ki Cunta'nın işbaşına gelmesiyle faşizm iktidara gelmemiş, faşizm sadece bir TEHLİKE olarak duruyormuş, bu tehlike Cunta ile birlikte — ya da Cunta'ya rağmen — ortadan kalkmamış, bu nedenle de tıpkı 12 Eylül öncesinde olduğu gibi "faşist tehlikeye karşı savaş güncelliğini koruyormuş".

AMERİKANCİ CUNTA TESBİTİ DOĞRUYDU

Cunta'nın ABD ile bağlantısı konusunda da TKP'nin görüşlerinde değişiklik oluyor. 12 Eylül darbesinin hemen ardından TKP yöneticileri Cunta'yı amerikancı olarak nitelemişlerdi:

"Cunta'nın arkasında Ameriken emperyalizmi, işbirlikçi tekelci burjuvazi var. Askersel devirmeyi ordunun tepesindeki amerikancı NATO'cu generaller yaptı. Askersel Cunta NATO manevraları sırasında yönetime geldi. Hava Kuvvetleri Komutanı Şahinkaya askersel devirmeden bir gün önce Washington'dan döndü. Gene aynı gün NATO Güneydoğu kanadından bir komutan Ankara'ya geldi. 12 Eylül sabahı Cunta'nın yönetime el koyduğunu ilk kez Amerikan Dışişleri Bakanlığı açıkladı. Orduda yapılan son atamalarda konumlarını güçlendiren NATO ve Amerikan yanlısı generaller kendi deyimleriyle "emir komuta zinciri içinde" erke el koydu. Bu zincirin asıl komuta merkezi Pentagon'un elindedir. TKP'nin öteden beri uyardığı emperyalist komplo 12 Eylül devirmesiyle gerçekleşmiştir." (TKP'nin 12 Eylül darbesini izleyen ilk çağrısından, Atılım, Ekim 1980)

Gene aynı Atılım'ın bir başka sayfasında şöyle deniliyordu:

"Hep biliniyor: Hükümet devirmesini Türkiye radyolarından da, Cunta'nın açıklamalarından da önce 'Amerikanın Sesi' duyurdu. ABD Dışişleri Bakanlığı devirmeden önceden haberli olduğunu dünyaya ilan etti.

Şimdi Cunta bir yandan devirmenin NATO'nun ve ABD'nin gözetimi altında yapıldığını gizlemeye çalışıyor. Ama öte yandan da radyolarıyla, tümüyle emri altına aldığı basınla emperyalizmin desteğini gösterip övünmeden de edemiyor. Halkın hiçbir kesiminde yığınsal desteği olmayan, gücünü yalnızca Pentagon'dan, Nato'dan alan Cunta, başka neyle övünsün ya?"

Gene aynı sayıda yayınlanan ve 12 Eylül darbesi konusunda TKP'nin Sesi radyosunda İ. Bilen'le yapılan röportajda, İ. Bilen konuyla ilgili olarak şu görüşleri dile getiriyordu:

"12 Eylül'den bu yana ülkemiz amerikancı bir askersel diktatora altındadır. Bu diktatora, generaller Cuntası parlamenter sistemi kökünden yıktı. Saldırısının sivri ucunu işçi sınıfına çevirdi, halkımızın tüm demokratik kazanımlarını teker teker yok etti. İşçi sınıfımız, emekçi halkımız ulusal kurtuluş yıllarından bu yana en büyük ve en amansız bir saldırıyla karşı karşıyadır.

Askersel diktatora amerikancıdır, emperyalizmin çıkarlarını savunuyor... 12 Eylül devrimi, başta Amerikan emperyalizmi olmak üzere, NATO egemen çevrelerinin yeni askersel-politik saldırısıyla doğrudan bağlıdır... Emperyalistler, dayatmalarına kölece evet diyecek tek rejim olarak, askersel diktatorayı görüyor. İşte Cunta'yı yaratan başlıca etkenlerden birisi budur. Amerika ve NATO yayılcı çevrelerinin çıkarlarıdır... Onun yerine finans oligarşinin çıkarları yansıtan çıplak bir diktatora 12 Eylül'de militarist klik eliyle ülkemize dayatıldı. İşbirlikçi tekelleri burjuvazinin amerikancı Cunta'yı büyük bir sevinçle karşılaması bundandır... Amerikancı Cunta'nın emperyalist tekelin adamı Özal'ı ekonominin başına getirmesi de o nedenle doğaldır. Cunta işçi sınıfı üzerindeki sömürüyü amansızca arttıracak tüm zorbalık yöntemlerine başvuruyor... İşçi sınıfının, halk yığınlarının direnişleri üstelendi. Amerikancı Cunta, gelecekte ortaya çıkacak çok daha güçlü bir halk hareketini, toplumsal patlamaları önlemek, düzeni ayakta tutmak amacı da taşıyor... Sonra, Cuntacı generaller, askersel devrimden Amerika'nın haberi yok derken, ABD Dışişleri Bakanlığı haberim var diyor... Cunta herşeyden önce Amerikan emperyalizmine ve Federal Alman emperyalizmine dayanıyor... NATO'nun küçük ülkeleri, askersel diktatörlüğe karşı çıkarken, NATO başları, ABD

ve Batı Almanya bu ülkelere yoğun baskı yapıyor... Bugün Türkiye'nin tüm ekonomik, toplumsal ve politik sorunlarının çözülmesinde baş politik engel amerikancı, NATO'cu Cunta'dır..."

Darbenin ilk ayındaki TKP yayınlarında Cunta'nın amerikancı niteliği Atılım'da sık sık kullanılmaktaydı, nitekim bir haberde "Paşabahçe emekçi halkı bir bebeğin cenaze töreninde amerikancı askeri yönetime karşı yürüdü" (Kasım 1980, sf. 7) veya "Pentagon'un sopa işaretiyle erke el koyan Cunta" (sf. 5), ya da aynı sayının başyazısında "... (Cunta) yayılcı Amerikan çevrelerinin, Rodgers'in saldırganlık planlarına evet diyor...", "Amerikancı Cunta'ya karşı yurtdışındaki işçiler olarak..." (Ekim, sf. 11), veya "12 Eylül'de amerikancı askersel Cunta'nın karşısında... 12 Eylül sabahı amerikancı askersel diktatörlük.." (sf. 11).. ilh., ilh. gibi.

Cunta'nın amerikancı kimliğini başlangıçta kabul etmiş olan TKP ile Yunanistan Komünist Partisi arasında o sırada yayınlanan ortak bir açıklamada bu nokta açıkça dile getirilmişti:

"Öte yandan bu devirmenin dayatılması, ABD emperyalizmi ve NATO'nun genel doğrultusunda yumuşama politikasından çatışma ve soğuk savaş politikasına doğru genel bir değişimle bağlıdır... TKP amerikancı Cunta'ya karşı...", "... Yunanistan halkı 'Halk kendi Cunta'nı hatırla!', 'Düşman tektir, emperyalizmdir' belgileri altında Türkiye halkıyla geniş ve aktif bir dayanışma hareketi geliştiriyor." (Atılım, Kasım 1980)

Dahası da, TKP MK Genel Sekreteri Türkiye'nin böyle bir komplo karşısında bulunduğu daha önce uyardığını söylemekteydi. Nitekim, TKP MK'nin Kemal Türkler'in öldürülmesi vesilesiyle yayınladığı bildiri de "Ülkemiz Amerikan emperyalizminin hazırladığı kanlı bir komplo ile karşı karşıya bulunuyor" (23 Temmuz 1980 tarihli bildiri), denilmekteydi.

Gene Atılım'ın, darbeden hemen önce yayınlanan Eylül 1980 tarihli sayısının başyazısında şu sözler yer alıyordu:

"Gericilik, işbirlikçi burjuvazi dolu dizgin halkın üstüne yürüyor. O, çıplak askersel faşist biçimi diktatora tırmanıyor. Amerika'nın yayılcı, saldırgan çevreleri, NATO'nun elebaşları soğuk savaşı bir ateşli sava-

şa çevirme rotasında yürüyor. Demirel'ler, ordunun başındaki militarist klik Pentagon'un, Çankaya Beyaz Saray'ın peşinde sürükleniyor..."

Örnekleri daha fazla arttırmaya gerek yok. Özet olarak, TKP yöneticileri 12 Eylül öncesindeki rejimi "yarı-askersel bir zorbalık rejimi" olarak nitelendiriyorlar, ABD'nin komplosunu görüyorlar ve rejimin faşist bir diktatörlüğe dönüştürülmek istendiğini belirtiyorlardı.

Darbenin hemen sonrasında da, Cunta'ya doğrudan faşist andlandırmasını vermemekle birlikte, Cunta'yı bir bütün olarak ele alıp, onun amerikancı niteliğini ve Türkiye'de ve bölgede üstlendiği rolü görüyorlardı.

TKP CUNTA'DA SAĞ DUYU VE REALİZM KEŞFEDİYOR

Ne var ki, birkaç ay sonra TKP ağız değiştirmeye başladı, bunun en önemli iki belirtisinden birisi Cunta içinde kanatların varolduğunu iddia etmek ve bunlardan yararlanmayı, "bu olanaklardan faydalanmayı" salık vermektir, diğeri ise gene bu kanatlar illüzyonuna bağlı olarak, Cunta'nın amerikancı olmadığı ve kimi gerçekçi politikalar güttüğü iddiasıydı.

Nitekim:

"Cunta'nın dış politikası nasıl bir özelliktedir? Cunta hükümeti açıklamalarıyla, bugüne kadar attığı kimi adımlarla, Sovyetler Birliği'yle, sosyalist ülkelerle ilişkileri sürdürmekten yana çıkıyor. Kimi uluslararası sorunlarda emperyalizmin en saldırgan çevrelerinden bir ölçüde realist konumlarda görünüyor. Ne ki, Cunta temel doğrultusuyla, ABD, NATO temalı bir dış politika izliyor. Bu, ulusal güvenliğimizi tehlikelere iten, ulusal çıkarlarımıza taban tabana aykırı bir doğrultudur." (Atılım, Şubat 1981)

"Gerçekten de generaller Kemalizmi savunduklarını söylüyorlar. Onlar örneğin, laisizm düşmanlarına karşı çıkıyorlar. En azılı anti-komünizm çığırtkanlarından başka dil kullanıyor, açık anti-komünizm yapmıyor, anti-Sovyetizm yapmıyor. Yer yer bağımsızlıktan söz edildiği bile oluyor... Ama gerçeğe tek yanlı bakılamaz. Bir kez ordu içinde Kemalizm nasıl propaganda ediliyor? O artan ölçüde anti-komünizmin, anti-Sovyetizmin bir örtüsü olarak kullanılıyor. Özellikle NATO'ya kapı-

landıktan bu yana. Çünkü NATO'culuk anti-komünizmden başka bir ideolojiyle savunulamaz. Elbette ordu tabanında yaşayan Kemalist gelenekleri dikkate almadan, böyle bir anti-komünizm yapılamaz. Bu durum Cunta koşullarında anti-komünist ideolojinin giderek etkinlikle ortaya çıkması için bir temel oluşturuyor. Dahası var. Cunta her geçen gün terör denizinin kıyısına varıyor. Böylece giderek uygulanan baskıların, terörizmi önleme gerekçesiyle sürdürülmesi olanakları daralıyor. Nitekim, daha şimdiden DİSK'e karşı anti-komünist yargılamalar başladı. Bu uygulamalar giderek anti-komünizm olmaksızın savunulamaz.

Sonra emperyalist baskılar alabildiğine artıyor. Cunta'nın ülkeyi yıkıma sürükleyecek, bu baskılara ne kadar karşı koyabileceği kuşkuludur. Daha şimdiden İncirlik'in kullanıldığı söyleniyor. Dışişleri Bakanı, sorulara yanıt vermiyor. Emperyalizmin dayatmaları yolunda her gerileme kuşkusuz ki, anti-Sovyetizmi beraberinde getiriyor." (Atılım, Şubat 981)

Demek ki TKP yönetiminin Cunta'ya bakışında artık önemli bir fark vardır. Birincisi bu Cunta Amerikanı değildir, yani TKP'nin başlangıçta belirtip sonradan vazgeçtiği olgu söz konusu değildir: Cunta Pentagon'un bir sopa işaretiyle işbaşına gelmemiştir. Gerçi genel olarak ABD ve NATO yanlısı bir politika izlemekle birlikte, gene de emperyalizmin en saldırgan çevrelerinden bir ölçüde uzaktır, onlardan farklı olarak bir ölçüde "realist" konumdadır.

Öte yandan, açık anti-komünizm ve anti-Sovyetizm yapmamaktadır. Fakat ordu içinde anti-komünizm yapılmaktadır. Bu da Kemalizm "örtüsü" altında yapılmaktadır. Ordu içinde güçlü Kemalist gelenekler olduğu için —ve TKP'ye göre Kemalizm anti-komünist olmadığı için—, orduya yapılan anti-komünizme şu veya bu şekilde Kemalizm "örtüsü" geçirilmekte ve Kemalist subaylar kandırılmaktadır. İşte bütün bunlar anti-komünizmin işine yaramakta, bu ideolojinin giderek etkinleşmesini sağlamaktadır. Bütün bu uygulamalar anti-komünizm olmadan savunulamaz. Yani bu satırların mantığına göre Cunta girdiği yolda giderek anti-komünizme teslim olmaktadır.

Keza emperyalizmin büyük baskıları vardır ve artmaktadır. Cunta'nın baskılara KARŞI KOYABİLECEĞİ KUŞKULUDUR. Nitekim ABD İncirlik üssünü başka amaçlarla

kullanmaktadır ve Cunta sözcüleri bu konuda susmak zorunda kalmaktadır. Cunta emperyalizmin dayatmaları karşısında gerilemektedir ve bu konudaki gerilemesi kaçınılmaz olarak anti-Sovyetizmi de beraberinde getirmektedir.

Yani uzun sözün kisası, Atılım'a göre Cunta aslında amerikancı değildir. (Ve nitekim ilk aylar hariç TKP Cunta için bu terimi asla kullanmamak için özen göstermiştir.) ABD'nin Cunta üzerinde büyük baskıları vardır, bu baskılara dayanabileceği kuşkulu olan Cunta giderek gerilediği, anti-Sovyetizm artmaktadır. Gene anti-komünist çevrelerin baskısıyla anti-komünizm de artmaktadır.

Görüldüğü gibi bu sözler Cunta'yı "ayrı bir yere koyma" anlayışının sonucudur. Cunta, TKP'ye göre, artık Pentagon'un, en gerici emperyalist güçlerin, en gerici egemen güçlerin temsilcisi değildir, sadece onların baskı ve dayatmaları altındadır, bunlara karşı tek başına karşı koyamadığı içindir ki, gerilemektedir...

Bu mantığı, yukarıda değindiğimiz "Cunta'nın iç çelişkilerinden", bunların getirdiği "manevra olanağından" yararlanma politikası ile birleştirince, "mızrağın sivri ucunun Cunta'ya çevrilmesinden" niçin vazgeçildiği, niçin genel ve soyut hedefler gösterilmeye başlandığı daha iyi anlaşılır. Nitekim:

"İşçi sınıfına, tüm halkımıza iki başlı tek düşman saldırıyor. Bu baş düşman yayılmacı Amerikan emperyalist çevreleri, NATO'nun baş patronları ve bunlarla kolkola giren işbirlikçi tekkelci burjuvazi, en gerici egemen güçlerdir. Hükümet eden, erk eden Cunta'nın, emekçilere, ilerici güçlere karşı tüm baskıları işte bu güçlerin elinde araç oluyor."

TKP MK organı Mart 1981 başyazısında böyle diyordu. Düşmanın iki başından birisi ABD emperyalistleri ve diğeri ise bunlarla kolkola olan en gerici egemen güçler. Cunta ise bunların doğrudan bir aracı değil. Ne ki, Cunta'nın halka uyguladığı baskılardan bunlar yararlanıyorlar, Cunta bunların elinde oyuncak oluyor. TKP yöneticileri açıkça Cunta'yı adigeçen bu güçlerle özdeş görmüyor, onlardan ayrı bir yere koyuyor ve Cunta'nın politikalarının, baskılarının o güçlere yaradığını söyleyerek yakınıyor.

Nitekim aynı başyazıda ABD emperyalizminin ve en iri işbirlikçi tekkelci burjuvazinin Türkiye'ye nasıl

dayatmalarda bulunduğu yazıldıktan sonra şöyle deniliyor:

ATILIM REALİSTLERİ UYARMAYA ÇALIŞIYOR

"Cunta, bu emperyalist baskılara değil, emekçi yığınlar karşı yürüyor. Zorbalığı sürdürüyor. Bu zorbalık, bu baskılara en gerici militarist güçlerin amaçlarına yarıyor, onları güçlendiriyor." (Aynı başyazıda)

Bu sözlerde en küçük bir sınıfsal nosyon ve marksist nosyon yoktur. Bir yanda emperyalizmin ve yerli tekelcilerin en gerici, en militarist kesimleri var, öte yanda ise Türkiye halkı var. Cunta ise bu en gerici, en militarist güçlerden bağımsız olarak halka karşı HER NEDENSE baskı ve zorbalık uyguluyor. Bu ise, işte o söz konusu çevrelere yarıyor. TKP yöneticilerine sormak gerekir, peki bu Cunta'nın sınıf temeli neydi? Sınıflar dışı mıydı? Hangi sınıfın, hangi uluslararası veya yerli zümrenin çıkarlarını temsil etmektedir? Cunta bu baskıları ve zorbalığı niçin yapmaktadır, hangi sınıf veya zümre adına yapmaktadır. Sadece birtakım generaller geri kafalı oldukları için mi böyle davranmaktadırlar ve bilmeyecek de olsa o çevrelerin ekmeğine yağ sürmektedirler?

Atılım'ın bu marksizm dışı tahlilleri, yani Cunta'nın sınıfsal-zümresel özelliğini hiç araştırmayan, onu adeta sınıflar dışında olgu sayan anlayışı, bu satırların yazarının da kafasını karıştırmış olacak ki, "Cunta bu baskılara (emperyalist ve yerli gerici baskılara) karşı değil emekçi yığınlar karşı yürüyor" diyor. Kime karşı yürüyecekti ya? Emperyalistlerin en gerici çevrelerine karşı mı yürüyecekti? Kimin adına yürüyecekti. Ulusun çıkarları adına mı?

TKP yöneticileri o sıralarda böyle düşünmüş olacaklar ki, ulusun çıkarlarının nerede olduğunu Cunta'ya (daha doğrusu onun içindeki realist kanada) göstermek için uzun uzun dil dökmüşlerdi. Kemalizmin "bu" demek olmadığını, Atatürkçü olmanın anti-komünizmi dışladığını iddia edip durmuşlardı. Cunta içindeki çelişkilerden yararlanmak, manevra olanağı kazanmak için Atatürkçülüğün aslında cuntanın zannettiği gibi olmadığını ispatlamak için ter dökmüşlerdi, "Atatürkçü olmak istiyorsanız, bu olumsuz politikalardan vazgeçin", bakın bütün bu yaptıklarınız ulusumuzun baş düşmanlarına,

en gerici çevrelerine "yarıyor" diye "realistleri" ikna etmeye uğraşmışlardır.

Cuntaya karşı TKP'nin tutumunda büyük rol oynayan ve bugüne kadar belli değişikliklerle sürdüğü K. Seyran'ın broşüründen anlaşılan bu anlayışı daha iyi sergileyebilmek için örneklerimizi genişletelim. TKP MK 19 Şubat 1981 tarihli bildirisinde ABD'nin ve NATO'nun Türkiye üzerindeki baskı ve şantaj politikasından söz ettikten sonra şöyle devam ediyordu:

"Haig, Luns emperyalistlerin Basra Körfezi planlarına Türkiye'yi de çekmek için Çankaya'ya buyruk salıyor. Bu sırada Sovyet sınırlarında kışkırtıcı NATO manevraları oluyor. NATO üniformalı general Güneral anti-Sovyetizmle körükliyor.

Tüm bu kaba baskı ve şantaj politikasının amacı Türkiye'yi emperyalizme daha sıkı bağlamaktır. Türkiye topraklarını komşu ülkelere karşı bir saldırı alanı amacıyla kullanılmaktadır. Sovyetler Birliği'yle, sosyalist ülkelerle, tüm komşularımızla Türkiye'nin iyi ilişkiler kurmasını baltalamaktır.

Ülkemizin içinde bulunduğu süregelen ekonomik, sosyal bunalımlar, yayılcı emperyalist çevrelerin amaçlarına ulaşmaları için çok tehlikeli bir ortam yaratıyor. Erkteki Milli Güvenlik Konseyi'nin Amerika'yla ikili kölelik anlaşmasını onaylaması, emperyalistlere her yurtseverin yüzünü kızartan avuç açması, onurlu, başına buyruk bir dış politika izlemenin önünde büyük bir engel olmuştur.

Kimi yönetici ve militanların tutuklanmasına karşın MHP, özellikle ordu ve devlet aygıtları içinde konumlarını koruyor. Bunlara destek veren çevreler aktifleşiyor. Gericici başında anti-komünist, anti-Sovyetik kampanya körükleniyor. Anti-emperyalist, demokratik güçler üzerinde ağır baskılar, terör biteviye sürüyor. Bütün bunlar emperyalistlerin ülkemiz üzerinde ağırlık sürme olanaklarını artırıyor.

Washington, Türkiye'nin politikasında sağduyuya dayalı kimi realist eğilimleri kırmak için, ordu ve cunta içindeki en gerici, amerikancı güçleri, öğeleri, onlara destek verenleri güçlendirmeye çalışıyor."

Demek ki, Türkiye'nin politikasında (Cuntanın politikasında demek istiyor) sağduyuya dayalı kimi realist eğilimler varmış, Washington ise on-

ları kırmak için ordu ve Cunta içindeki en gerici, amerikancı güçleri güçlendirmeye çalışıyormuş, adeta cuntanın realist öğelerinin iradesi dışında Sovyet sınırında kışkırtıcı NATO manevraları düzenliymiş, gerici başındaki anti-komünist, anti-sovyetik kampanya da bu realist eğilimlere karşı körükleniyormuş, ABD ile yapılan ikili kölelik anlaşmasının (SİA) Milli Güvenlik Konseyi tarafından onaylanması "onurlu, başına buyruk bir dış politika izlemenin önünde büyük engel" olmuşmuş.. vb.. Onurlu dış politika engeli çıkardığı için cuntanın realist kanadına sitemde bulunacak ve onun başta tespit edilen amerikancı tıynetini, daha sonra görmezlikten gelecek bu anlayış, TKP MK organının önemli bir yazısında pek güzel dile getiriliyor. Aşağıda da görüleceği gibi, asıl suçlunun cunta ve ordu içindeki en gerici generaller olduğu öne sürülüyordu.

Cunta içi çelişkiler derken hiçbir sınıfsal veya zümresel temel, ya da ekonomik gösterge getirilmeden, sadece karakuşu bir yakıştırmayla böyle çelişkiler iddia eden, en gerici kesimler diyerekten birkaç generalin adını veren ve bu generaller arasında her ne hikmetse Kenan Evren'in adını anmaktan titizlikle kaçınan TKP MK organının söz konusu yazısını, konuyu daha iyi kavrayabilmek için aynen aşağıya alıyoruz. TKP yöneticileri "Düşmanı iyi tanı" başlığıyla yayınladıkları bir yazıda şöyle diyorlardı:

"Dışarda emperyalizmin çok yönlü baskı ve şantajları, içerde gericiğin anti-komünist kışkırtmaları. Tüm bunlarla karşı karşıya, kararsız, çelişkili bir politika yürütüyor cunta.

Bir yandan bakarsak: Cunta bugüne dek anti-komünizmi, anti-sovyetizmi resmi devlet politikası yapmadı. Terörizme karşı çıktı. MHP'ye karşı, sınırlı da olsa önlemler aldı, bir sıra katili yakaladı. Ulusal ve uluslararası tepkiler karşısında, işkencecilerin cezalandırılacağına sözünü de etti.

Sonra cunta barışçı bir dış politika izleyeceğini söyledi. Gerçekten Sovyetler Birliği ile komşuluk ilişkileri olumlu şekilde gelişiyor. IMF emriyle Demirel hükümetinin aldığı, sosyalist ülkelerle ticareti yasaklayan ahmakça karar da kaldırıldı. ABD, Orta Doğu'ya karşı Türkiye'yi atlama tahtası yapma dayatmalarından bugüne kadar somut bir sonuç alamadı. Özellikle dış politikada yumuşama sürecine düşman konumlar alınmaması önemlidir. Ama aynı anda yurdumu-

zu ABD'nin serüvenci politikasına köle eden SİA'nın, cuntanın onayından geçtiği, Sovyetler Birliği sınırında NATO'nun kışkırtma manevralarının yapıldığı da bir gerçek.

Bir General Güneralp çıkıyor, ben Türk ordusunun değil NATO'nun generaliyim diye böbürlenerek, ABD'li efendilerinden aldığı yetkiyle kendini tüm ordunun, tüm emir-komuta zincirinin üstüne koyuyor; Sovyetler Birliği'ne karşı taktik atom silahları kullanmaktan söz ediyor. Bir Bursa Sıkıyönetim Komutanı General Aral çıkıyor, gerçekçi çevrelerin kaygılarına da aldırmadan, "Deli Petro'dan bu yana Rus yayılcılığı" masalı gibi gözü dönmüş bir anti-Sovyetizmle yüklü resmi açıklamalar yapıyor. Gene bu Aral, Emniyet Müdürlüğünü cinayet ve işkence merkezine çevirtiyor. Polise, grevci işçilere karşı toplu kırım talim ettiriyor. Kimi militarist sıkıyönetim komutanları bölgelerindeki okul müdürlerini düzenli ayda bir kez toplayıp, anti-komünizm, anti-Sovyetizm seminerleri düzenliyorlar, Cellat Elverdi'den tavsiye mektuplu General Ergun, komutanlığı altındaki Ankara Sıkıyönetim örgütünü işkencecilerin hizmetinde çalıştırıyor. Ergun, sözümona bağımsız sıkıyönetim mahkemelerinin kararlarını keyfine göre değiştiriyor, İlhami Soysal davasında olduğu gibi, serbest bırakılan demokratları yeniden tutuklatıyor.

Hepsi bu kadar mı? Bu en saldırıgan, en gerici, amerikancı çevrelerin ucu nerelere kadar uzanıyor? Örneğin, General Şahinkaya: Tam 12 Eylül'ün bir gün öncesi ABD'den geldi, hükümet devirmesine katıldı. Şimdi Cuntada. Örneğin, General Ersin: 12 Mart'ta kontr-gerillanın kurucularından. Şimdi cuntada. Sıkıyönetim mahkemelerine doğrudan karışıp karanlık kişilere, silah kaçakçılara kanat geriyor. Zorla sendikacıları karşı tutuklama kararları çıkartıyor.

Karanlık çevrelerin etkileriyle MHP'nin cinayet yuvalarına karşı girişimler, insanlıktan çıkmış bir dizi kör cinayet aracında takılıp kaldı. Baş katil Türkeş tehdit mektupları yazıp, "Beni yargılayamazsınız" diyor ve hala mahkeme önüne çıkılıp cinayetlerinin hesabını vermek zorunda bırakılmıyor. Öteki tutuklu MHP şefleri ise birer ikişer salıveriliyor. 1 Mayıs 1977 kırımını örgütleyenlerden, CIA, MIT, kontr-gerilla ajanlarından hesap sorulmuyor.

Tüm bu olgular Amerikancı gerici militarist güçlerin ellerinde ne kadar önemli konumlar bulunduğu kanıtlanmıştır. Özellikle son zamanda anti-komünist basının kışkırtmalarıyla birlikte cuntanın demokrasi güçlerine karşı baskıları da artıyor, barış güçlerine varıncaya dek en geniş alanlara yaygınlaştırılıyor. Bu, yalnızca emperyalizmin, Amerikancı çevrelerin etkilerinin giderek arttığını, yurdumuzun karşı karşıya olduğu tehlikenin daha da yoğunlaştığını gösteriyor.

Askersel rejimin en gerici militarist güçler için elverişli bir ortam olduğunu biz komünistler baştan beri belirttik. TKP MK'nin 19 Şubat tarihli bildirisi, anti-emperyalist, demokratik güçleri, Türkiye üzerindeki emperyalist baskıları geriletmek, ordu ve cunta içinde ve dışındaki en gerici emperyalizm yanlısı güçlerin konumlarını zayıflatmak, onları yahtılamak, ve demokrasiye yönetmek için savaşıma çağırıyor.

Karanlık militarist güçlerin etkinliğini artırdığı koşullarda, cunta ve ordu yönetimindeki iç çelişkileri, değişik eğilimleri, kesimleri saptamak önemini yitirmiyor. Tersine, bu zor koşullarda komünistlerin, demokrasi güçlerinin politikasında netlik dünkünden de büyük önem taşıyor.

Egemen güçler içindeki farklı eğilimleri, cuntanın çelişkili politikasının halkta yarattığı ikircimleri görmek, bunun getirdiği olanakları ve zorlukları doğru saptamak başarılı savaşım için vazgeçilmez önem taşıyor. Düşmanımızı iyi tanımalı, gücümüzü baş düşmanın kon evine yöneltmeliyiz" (Mart 1981).

Bu yazıda cuntanın içindeki "çelişki"nin sınıfsal, ekonomik temelini göremiyorsak da, hiç değilse adı geçen en gerici kanattan bazı isimleri öğrenmiş oluyoruz. Kimlermiş bunlar, General Güneralp, Ankara Sk. Yön. K. General Ergun ve benzerleri. En gerici lafını "faşist" diye algılasak, demekki ordu ve cunta içinde Amerikancı ve faşist olanlar bu generallerdir, MHP'lilerdir vesaire. Ne var ki gene bizzat TKP'nin yazdıklarına bakarsak, diğer faşist generalleri pek de öyle "vesaire" diye geçiştirmeye olanak yok. Çünkü bizzat TKP MK organının kendisi bu en gericiler (faşistler) arasında cuntanın en üst organı Milli Güvenlik Konseyi üyesi, Hava Kuvvetleri Komutanı Tahsin Şahinkaya'yı da göstermektedir. Sadece Hv.K.K. mı? Bu faşist generallerden bir diğeri de Konsey üyesi

Kara Kuv. Komutanı ve Kontrgerilla'nın kurucusu, karanlık ilişkilerin adamı Nurettin Ersin. Peki geriye kim kaldı? Bir de o zamanki MGK genel sekreteri var, onun da ABD'nin has adamı olduğunu bizzat TKP MK genel sekreteri söylüyor: "Evren'in başta görünmesine karşın, NATO'nun, Amerika'nın has adamlarından Haydar Saltuk'un gerçek gücü elde tuttuğu biliniyor" (İ.Bilen'le röportajdan).

Demek ki Kara ve Hava Kuvvetleri Komutanları ile gerçek gücü elde tutan MGK genel sekreteri Saltuk, bunların üçü de Amerikancı ve faşist. Deniz ve Jandarma kuvvetlerinin ordu da bir kıymeti harbiyesi zaten yok.

Ama gene de cuntanın içinde realist ve sağ duyulu olanlar ve onların da bir kanadı var. Bu kanat ve onun başı acaba kim olsa gerek? Olsa olsa bu kişi, Kenan Evren olabilir. Çünkü Atılım onu hiç "en gerici", "faşist" ya da Amerikancı olarak nitelmedi.

Zira Evren'in dört bir yanını münafıklar sarmıştı, orduyu onun iradesi dışında Sovyet sınırlarında kışkırtıcı manevralara sürüklüyorlar, anti-komünizmi azdırıyorlar, kimi gerçekçi politikalara karşı çıkıyorlardı. Belki hatta ikili kölelik anlaşmasının da imzalanmasında, Cunta'nın "onurlu" ve başına buyruk bir politika izlemesinin önüne de gene onlar engel koymuşlardı. Hatta dahası, baskının da en sivrisi gene bu "engericilerden" geliyordu. Nitekim "zorla sendikacılara karşı tutuklama kararları da çıkarttıran" meğer Nurettin Ersin'miş. Ve tüm olgular Amerikancı, gerici, militarist güçlerin elinde ne denli önemli konumlar bulunduğunu ve bu etkilerin de üstelik giderek arttığını gösteriyormuş.

Bu durumda, "bundan daha beteri olamaz" mantığından uzak durmak, "beterin beteri vardır" diyen atalarımızın öğütüne uyarak, beterin daha az beterini, (ehven-i şerini) yeğlemek ve "beterin beteri" ile "beter" arasındaki çelişkilerden yararlanıp, bu çelişkilerin sunduğu manevra olanaklarını değerlendirmek gerekiyormuş.

"YOL AYRIMI"NDAKİ CUNTA

TKP'nin gördüğü bu olanak değerlendirilmeyince, "en gerici güçler" tırmanıyormuş: "Evren'in Manisa konuşması en gerici güçlerin etkilerinin daha da arttığını gösteriyor...Milli Güvenlik Konseyinin 'hem sağa, hem

sola vuruyorum' diye terörün açık düşmanı demokrasi güçlerine de, barışseverlere de saldırmaması, Türkesleri, terörün baş sorumlularını aklamaya çalışanlara yardımcı oluyor. İlericilerin bölücülükle suçlanması, halkımızı 'alevi-sünni', 'Türk-Kürt' diye birbirine kırdırtmaya çalıştığı belgeleriyle saptanmış ırkçı MHP'nin işine yarıyor.

Yurtseverleri vatan hainliği ile suçlayan bu kampanya, gerçekte ulusal çıkarları ayaklar altına alıp, Sovyetlerle olumlu ilişkileri önlemeyi ve ülkemizi ABD'nin serüvenci politikasına araç edebilmek için daha elverişli ortam yaratmayı amaçlıyor. Demokrasi güçlerine her saldırı, baskı, ordu ve cunta içinde gerçekçi bir dış politikadan yana olanların da konumlarını zayıflatıyor; Pentagon işbirlikçilerini güçlendiriyor. Anti-komünist kampanyanın tam da ABD baskılarına karşı boyun eğip eğmemek sorununda hükümetin kaçınılmaz bir yol ayrımıyla karşı karşıya bulunduğu günlerde yoğunlaştırılması rastlantı değildir" (Atılım, Mart 1981).

Demek ki, yapılan bütün o olumsuzluklar hep birilerine YARIYOR-MUŞ, yani en gerici güçlere YARIYORMUŞ. Cunta "hem sağa, hem sola vuruyorum" diyormuş ama demokrasi güçlerine DE, barışseverlere DE saldırmıyormuş...bunlar ülkemizin ABD'nin serüvenci politikasına âlet edilmesi için ortam yaratıyormuş. Oysa hükümet (yani Cunta) ABD baskılarına karşı BOYUN EĞİP, EĞMEMEK konusunda bir YOL AYRIMINDA imiş, amerikancı ve en gerici güçlerin bu yaptıkları da, hükümeti (Cunta'yı) ABD'nin baskılarına boyun eğdirmek içinmiş.

TKP'NİN TAHLİLLERİ SINIFSALLIK DIŞI

Görüldüğü gibi hep sınıfsallık dışı tanımlamalar, değerlendirmeler TKP politikasına hakim. Cunta'nın ve ordunun içindeki en gerici kesimlerin zümresel tabanını anlasak bile, TKP'nin asıl üzerinde durduğu ve önem verdiği, ona karşı "esnek politika" güttüğü realist kanadın sınıfsal temeli nedir? Varolduğu iddia edilen iki kanat somutta hangi sınıfsal (zümresel) çelişkilere dayanmaktadır. Ve döne döne sorduğumuz gibi özellikle realist kanat sınıflar dışı mıdır? Yani "realist" kanadın realistiği acaba birtakım generallerin uzak görürlülüğünden ve iyi niyetinden mi

ileri gelmektedir? Değilse, bu kanat burjuvazinin başka bir kesimine mi yaslanıyor. Öyle ise o yaslandığı kesimin, en gerici, amerikancı, tekelci kesimle olan ekonomik, zümresel, siyasal ilişkisi nelerdir? Yaslanılan kanatların içindeki tekeller somut olarak hangileridir?

Bu soruların hiçbirisine "yanıt" getiremeyen TKP yöneticileri, zaten sınıfsallık dışı (marksizm dışı) yakıştırmalarla hayali kanatlar icadedip, bu kanatlar arasında da çelişkilerin bulunduğu söyleyip, ama bu çelişkilerin ekonomik-toplumsal-siyasal köklerini gösteremeyip, sadece bu hayali kanatlar arasında manevra yapma önerisini getiriyor, bunun da adına marksçilenin politikası demekten çekinmiyor. Örneklerimizi sürdürelim: "İşbirlikçi tekelci burjuvazi ve ona balyoz olanlar, Cunta içinde-dışında en gerici çevreler kendi geleceklelerinden korkuyorlar. Onlar halkımıza bayram değil, dünyayı zindan etmek istiyor. Onlar dünyada barış ve yumaşma sürecinin güçlenmesini çıkarlarına aykırı buluyorlar. Onlar NATO'culuğu, yayılmacı Amerikan emperyalistlerinin saldırganlık planlarını izliyor." (Atılım, Nisan 1981 başyazısından).

Halkımıza dünyayı zindan edenler, Amerika emperyalistlerinin planlarını izleyen kimlermiş? ...Cunta'nın içindeki ve dışındaki en gerici çevrelermiş.... Böylece TKP bir kez daha, bunca zulmü bir bütün olarak Cunta'nın değil, onun içindeki (ve dışındaki) birtakım çevrelerin suçu olarak görüyor, böylelikle Cunta içindeki "realist ve sağduyulu" olanları bu suçlardan sorumlu görmemeye çalışarak, sözümona ince politika yapıyor.

İşte bir başka örnek:

"12 Mart dönemini kontrgerilla-nın kara ünlü işkence köşkünde yaşayan bir yurtsever şunları söyledi: 'Kontrgerillanın babası, kurucusu Orgeneral Ersin, şimdi Cunta'da. Evren ise terörün sorumlularından sözederken, 1 Mayıs 1977 kırımının katillerini ağzına bile almıyor... ya da almıyor! Yoksa olayın ortaya çıkarılmasını bugüne dek engelleyenlerin, gerçekleri külemeye çalışanların kolları, Cunta'nın içine dek uzanıyor mu?' (Atılım, Nisan 1981).

Bu sözleri söyleyen yurtseverin kim olduğunu bilmiyoruz, ama ola ki bu sözler TKP'li veya TKP sempatisini bir yurtsevere aittir. Ama öyle bile

olsa, madem ki merkez organına dek sesini ulaştırabilmiştir ve madem ki merkez organı bu yurtseverin sözlerini sayfalarına koyacak kadar benimsemiştir, şu halde bu sözler merkez organını da bağlar. Çünkü bir merkez organına giren merkez organı dışı bir görüş, ancak görüş farkı konusunda not veya eleştiri düşülerek yayınlanır, şayet öyle değilse, o görüşler merkez organı tarafından paylaşıyor demektir.

Atılım "1 Mayıs 1977'nin katilleri nerede?" başlığıyla yayınladığı bir yazısını o yurtseverin görüşleriyle bitirirken, onunla paylaştığı görüşün eleştiri yazımızla ilgili en önemli yanı nedir? Kenan Evren'in, 1 Mayıs 1977 katillerinin adını ağzına almadığı... ya da ALAMADIĞI'dır. Böyle bir ihtimali düşünmek, bunu da bir alternatif olarak görmek bile, Cunta'nın ve onun şefi Evren'in tıynetini ve faşist misyonunu asla anlayamamak, daha doğrusu, kabul etmemekte direnmek demektir. Kenan Evren sözkonusu katilleri niçin ağzına alamıyor demek, "almak istediği halde, buna izin vermeyen birileri var" demektir. Bu mantık ise Cunta'nın içinde hayali kanatlar icadedip, Kenan Evren'i de "en gerici unsurların" dışında tutmak anlayışının bir sonucudur.

REALİST ÇEVRELER VE ÇEVİK KUVVETLER

TKP sözkonusu en gerici çevrelerden ayrı tuttuğu "gerçekçi çevreler"den belli misyonlar beklediğini gizlemiyor ve Çevik Kuvvetlerin Türkiye'ye yerleştirilmesi konusunda şöyle diyordu:

"Ulusal çıkarlara böylesi aykırı bir rolü Türkiye'ye dayatmak isteyenler, engel olarak karşılarında tüm demokratları, barışseverleri, gerçekçi çevreleri buluyorlar. MHP davasının yaklaştığı günlerde gerici basında yoğunlaşan anti-komünist kışkırtmaların bir amacı da, bu güçlerin direncini zayıflatmaktır. Bu yüzden Cunta'nın demokrasi çevrelerine yönelen her baskısı, objektif olarak amerikancı çevrelere yarıyor. Ulusal çıkarları emperyalizmin çıkarlarından üstün tutan tüm yurtseverlere vuruyor. Gerçekçi bir dış politika izlenmesini isteyenlerin konumlarını zayıflatıyor." (Mayıs 1981).

Gene bir kez daha, bir yanda amerikancılar var, öte yanda demokrasi ve barış güçleri. Bir de Cunta var. Cunta demokrasi güçlerine baskı yaptıkça

bu amerikancılar yarıyor. Gerçekçi bir dış politika izlenmesini isteyenlerin konumunu zayıflatıyor. (Bu gerçekçi dış politika isteyenler, sadece Cunta dışındaki gerçekçi çevreler değil, kuşkusuz ki -ve yukarıda da gördüğümüz gibi- Cunta içindeki kimi gerçekçi dış politika yanlılarıdır söz konusu edilen.)

Yani Atılım bu "gerçekçi" Cunta kanadına, "demokrasi güçlerine baskı yapmakla, kendi bindiğiniz dalı kesiyorsunuz" diye uyarıda bulunuyor, akıl veriyor. Ve şöyle devam ediyor:

"Milli Güvenlik Konseyi ve hükümet, Orta Doğu'da serüvenci ABD politikasına araç olup olmama, baskı ve şantajlara boyun eğip eğmeme sorununda kaçınılmaz bir yol ayrımıyla karşı karşıya... Türkiye NATO'nun kararlarına köle olmamalıdır. Halkımız, NATO'nun saldırganlık alanını daha da yaymak gibi kararlara karşı çıkılmasını, böylesi kararların Türkiye topraklarında uygulanmasına izin verilmeyeceğinin bildirilmesini istiyor. Ve halkımız bu tür kararlar alınırda da, bunların tanımamasını, ABD'nin "Çevik" saldırı birliklerine topraklarımızda ne üs, ne de herhangi bir destek olanak verilmemesini istiyor!" (aynı yazıdan).

Peki bütün bunlar kimden isteniyor.. Yani bugünden yarına bir sorun olan Çevik Kuvvetlere kim karşı çıkacak, kim bunların uygulanmasına izin vermeyecek, bu kararları kim tanımayacak. Kuşkusuz ki, adı geçen YOL AYRIMINDAKİ Cunta ve onun hükümeti.

Böylece TKP, "halkımız" böyle böyle istiyor diye kurnaz bir ifade kullanırken, yani halkın bu konudaki isteklerini dile getiriyormuş izlenimini verirken, gerçekte "yol ayrımındaki" Cunta'dan böyle bir misyon beklemektedir.

Cunta'nın tıynetini, amerikancı kimliğini, faşist niteliğini, ülke içindeki ve bölgedeki misyonunu... yani kısacası Cunta'nın gerçek varoluş nedenini kavramayan, ya da görmek istemeyen anlayışın böyle bir vahim hataya düşmesi, ister-istemez Cunta'ya ricacı ve niyazcı bir konuma dek gerilemesi kaçınılmazdır.

Mücadele ise Cunta'ya karşı değil, Cunta'nın bir kanadına karşı yapılmalıdır: "Komünistler, yığınları somut istemler çerçevesinde birleştirmeli, emperyalizme, tekelere, Cunta içindeki ve dışındaki en gerici güçlere karşı savaş bilinciyle donatmalı, her alandaki savaşlarını demokrasi sa-

vaşımıyla bağlamaya yönlendirmelidir." (Atılım, Mayıs 1981).

MHP DAVASI İÇ ÇELİŞKİYİ YANSITIYORMUŞ

Ankara Sıkıyönetim Mahkemesin'de MHP davasının açılmasıyla, TKP yöneticileri Cunta'nın iç çelişkileri yolundaki tezlerinin doğrulandığını sandılar:

"MHP davasıyla birlikte gerici i-yice azgınlıktı. Tutuklamalar ilerici güçlere karşı giderek yoğunlaşıyor. DİSK'e, demokratik yığın örgütlerine karşı yargılamalar peşpeşe başlatılıyor. AP hızla örgütleniyor. Demirel ağıttan açığa meydan okuyor. Cunta içinde ve dışındaki en gerici güçleri böylesine azdıranlar Pentagon ve NATO egemen çevreleridir.

Olaylar, olgular TKP'nin ilkeli ve esnek politikasının doğruluğunu kanıtlıyor." (Atılım, Haziran 1981 baş-yazısının girişi).

Cunta'nın içindeki-dışındaki en gerici güçler, ve onlardan ayrı tutulan "realist çevreler" edebiyatıyla, TKP'nin ESNEK politika izlemiş olduğu elhak doğrudur, ama bunun ilkeli olmakla, uzaktan-yakından bir ilgisi yoktur. Tersine, TKP ilkesiz ve reel-politiker olduğu için Cunta'ya karşı esnek politika gütmüştür. Aradan geçen zaman ve olayların gelişimi de bunun en somut kanıtıdır.

Cunta mahkemelerinde MHP davasının açılmasını TKP önemli bir olay ve önemli bir olanak görmüş olacak ki, bir Merkez Komitesi bildirisi yayınlıyacak kadar bu davayı önemsemi. Üstelik de bu bildiriye: "MHP Davasını Halkın Mali Yapmak İçin Birlik" başlığını vermekten bile çekinmedi.

12 Eylül'le kadar terörü tırmandırdıktan ve genel kurmay eliyle getirilecek faşist devlet terörüne zemin hazırladıktan sonra yedeğe alınmış olan ve ipliği iyice pazara çıkmış şefi ise çarnaçar iskartaya çıkarılmış bulunun faşist bir partiyi kim yargılamaktadır? TKP yöneticilerini bir MK bildirisi yayınlıyacak kadar heyecanlandıran bu olay nedir? Faşist milliyetçi hareket bir halk mahkemesinde mi yargılanacaktır? Yoksa ilerici, ya da hiç değilse, anti-faşist veya en azından burjuva demokratik bir mahkemede mi siyaya çekilecektir? Hayır, hiçbirisi değil. MHP davasının açan mahkeme, yurtseverlere idam fermanlarını imzalayarak, eli nice yurtsever kanına boyanmış ve bin-

lerce kişiyi işkenceden geçirmiş bir Sıkıyönetim Komutanlığının, üstelik de, TKP'nin dahi faşist olduğunu söylediği Ankara Sıkıyönetim Komutanının emrindeki bir mahkemede yargılanmaktadır. Böyle bir mahkemedeki davayı halkın mali yapmak mümkün müdür? Ama Cunta içinde çelişkiler icademiş olan ve politikalarında bu çelişkilere bel bağlamaya önemli bir yer ayıran bir parti için, bu olay sözümüne politik, hatta belki de ideolojik bir başarıdır. Bu nedenle pek coşan TKP yöneticileri bildirilerinde öyle demekten kendilerini alamamışlardı!

MHP davasıyla ilgili bildirilerinde TKP Merkez Komitesi açıkça şunları söylemekteydi. (Bazı noktaların altını çizerek veriyoruz):

"Faşist MHP'ye karşı dava en sonunda açıldı. Faşist hareketin askersel diktatörlük eliyle yargılanması en başta şunu gösteriyor: Bu dava, işçi sınıfının, halkımızın, tüm ilerici güçlerin, yurtsever subayların yıllar boyu süren çetin savaşlarının bir kazanımıdır. Bu yargılama, aynı zamanda askersel yönetim içinde faşizm yanlılarıyla faşizme karşı olanların arasındaki çelişkiyi yansıtır. Ancak, halkımızın faşist MHP'ye karşı nice şehitler pahasına yürüttüğü ardıcıl savaşım olmasaydı, hiç bir güç bu halk düşmanlarını yargı önüne çıkaramazdı.

Ne ki, en gerici çevreler MHP'yi korumak, saldırıya daha yoğun olarak işçi sınıfına, ilerici güçlere yönelmek için harekete geçtiler. En saldırgan emperyalist çevrelerin, işbirlikçi te-kellerin besleyip ortaya saldırdığı faşist MHP'ye karşı açılan dava, cunta yönetiminin en gerici, en militarist ve işbirlikçi kesiminin, MIT ve polis içindeki azgın halk düşmanlarının, AP yöneticilerinin demokrasi güçlerinden öç alma duygularını kabarttı. Şimdi bu güçler, faşist MHP'ye karşı açılan davayla yedikleri yumruğu savuşturmak istiyorlar. Bu kanlı cinayet çetesini kurtarmak için anti-komünizmin kara bayrağıyla ilerici güçlere karşı saldırıya geçiyorlar. DİSK'e, Kooy-Koop'a, TÖB-DER'e karşı açılan davalardan güç alıyorlar, komünistlere, tüm ilerici güçlere karşı provokasyonlar planlıyorlar.

Böylece, faşistlerin yığınsal yargılanması, ülkemizde ilerici güçlerle gerici güçler, yurtseverlerle işbirlikçiler, halkla halk düşmanları arasında çetin bir savaşla atbaşı gidiyor. Bu yargılanmanın geleceği işte bu savaş-

ma bağlı kalıyor. Askersel yönetim içinde, faşist MHP'ye karşı olan çevreler, ilerici güçlere karşı anti-komünist saldırıları onaylamakla faşizme, terörizme karşı olan güçleri zayıflatmış oluyorlar. Böylece kendi açmış oldukları MHP davasını baltalıyor, MHP'ye kol geren en gerici güçlere boyun eğiyorlar. Faşist terörün kurbanlarına saldırmak, "terörizmin kaynağını kurutma" sözlerine ters düşüyor.

ABD yönetiminin, NATO egemen çevrelerinin ülkemiz üstündeki baskılarını yoğunlaştırdığı bir dönemde, ilerici yurtsever güçlere karşı baskıların artması, ülkemizi emperyalist, se-rüvenlere araç etmek isteyenlerin işi-ne yarıyor, onları güçlendiriyor.

MHP'ye karşı açılan davanın sonucunda faşist elebaşlarının hakettikleri cezaya kendiliğinden çarptırılacağını sananlar yanıılıyor. Faşistlerin tüm cinayetlerinin, halk düşmanı planlarının, MHP'nin emperyalist merkezlerle, işbirlikçi te-kellerle, gerici AP çevreleriyle bağının, ordu ve devlet aygıtındaki uzantılarının kendiliğinden ortaya çıkacağını sananlar aldaniyorlar. Onlar uluslararası emperyalist merkezlere bağlı neo-faşist güçlerin, ordu içindeki ve dışındaki en gerici güçlerin bu yargılamaya karşı artan direncini unutuyorlar. Faşist harekete, gericiğe karşı indirilen her yumruğu, ilerici güçlere karşı yoğun saldırıların izlediği gerçeğine sırt çeviriyorlar. Demokratik hak ve özgürlüklerden yoksun edilen emekçi halkımızın sesi kısılrken, gerici basın küstahça kanlı cinayet şebekelerini savunuyor. Faşist ve Maoçu yayın organları serlestçe yayınlıyor.

Bu durumda askersel savcılığın açığa vurduğu gerçekler, halkımıza ancak ilerici güçlerin etkin çabalarıyla duyurulabilir. Ancak tüm demokrasi güçlerinin ordu içindeki ve dışındaki tüm yurtsever güçlerin eylem birliğiyle, MHP davası ülke ölçüsünde halkın aktif katıldığı anti-faşist bir savaşıma dönüşebilir..."

İLERİCİLERİN GÖREVİ CUNTA'YA HOPARLÖRLÜK DEĞİLDİR

TKP MK, askersel savcılığın "gerçekleri" açığa vurduğunu iddia edecek kadar şaşkınlamıştır, üstelik de bu "açığa vurulan gerçekleri halkımıza ancak ilerici güçler yayabilir-miş".

İlerici güçlerin görevi faşist Cunta

mahkemelerinin iddianamelerine mefalonluk yapmak değildir. Hele bu iddianame MHP iddianamesi gibi iğreti ve yüzeysel ise, bunları halka yaymak, Cunta'nın suçlarına ortak olmak demektir. "Askersel Savcılık" MHP iddianamesinde hangi "gerçekleri" açıklamıştır. Sadece birtakım cinayet olaylarını sıralamıştır. Bunların MHP merkeziyle bağlantılarını bile açıkça ortaya koymaktan kaçınmış, sadece birkaç yetersiz belgeyi "kanıt" diye ortaya çıkarmıştır. Nitekim böyle olduğu içindir ki Türkeş hariç tüm MHP şefleri —cinayetlerin bilfiil planlayıcısı Somuncuoğlu— dahil olmak üzere serbest bırakılmıştır.

TKP Merkez Komitesine hatırlatım: MHP egemen sınıflardan ve onların devletinden, bu devletin vurucu gücü ordudan, onun karanlık örgütleri MİT ve Kontrgerilla'dan, Genel Kurmay Özel ve Psikolojik Harp Dairesinden, Genel Kurmay İstihbarat Dairesi'nden bağımsız bir sivil vurucu güç DEĞİLDİR. Bu nedenle, "askersel savcılık" gerçekleri açıklamamış tersine çarpıtmış ve gizlemiştir. Bütün MİT vesair istihbarat arşivleri elinde olduğu halde MHP'nin karanlık ilişkilerini özellikle gözlerden gizlemiştir. MHP'yi sanki bunlardan bağımsız bir kuruluş gibi göstermiş, üstelik de profesyonel katillerin MHP merkeziyle bağlantılarını bile yaygın kanıtlarla açıklamamıştır. Şu halde, bu askersel iddianamedeki şeyleri, üstelik de ilerici, komünistlik adına halkımıza yaymak, gerçekleri anlatmak değil, onları gölgelemek ve örtbas etmek isteyenlerle suç ortaklığı yapmaktır.

Kaldı ki, ilerici güçler, o askersel iddianameden çok önce sadece yüzeysel görünimleri değil, MHP'nin CIA, MİT ve diğer karanlık kuruluşlarla, ordu organlarıyla bağıntılı olduğunu, yani gerçeklerin kendisini, açıklamışlardı. Hatta bu bağlantılar çeşitli vesilelerle —kısmen de olsa— isim zikredilerek de kamuoyuna yansıtılmıştı. Askersel savcılık ise bu bağlantıları, hem de deşifre olmuş kimi isimleri unutturmak ve kamufle etmek için yüzeyde bir iddianame ile işi geçiştirmiştir. MHP davasının daha sonraki seyri, bunun kanıtı olmuştur. Ve nihayet MHP iddianamesi anti-faşist bir iddianame değil, tersine ANTI-KOMÜNİST bir iddianamedir.

"Askersel savcılığın" iddianamesi TKP'nin görmek istediği ve yorumladığı gibi değildir. Çünkü "askersel

savcı", "komünizm MHP eliyle ve onun yöntemleriyle önlenemez, benim yöntemlerimle önlenir" demiş, MHP teröründen çok daha kapsamlı ve sistemli bir faşist devlet terörünü kurmuş ve devletin tüm güçleriyle en saldırgan biçimde komünizmin, ilericiğin, tüm demokrasinin ve en küçüğüne kadar bütün insan haklarının ve hatta en kısıtlı burjuva demokrasisinin bile üzerine yürümüş olan KENAN EVREN CUNTASI adına konuşmaktadır. "Askersel savcılığın" anti-komünist sesi, Cunta'nın sesidir.

Ama TKP, açılan MHP davasından o denli umutlanmıştı ki, bu mahkemenin âdil davranma ihtimalini bile düşünebilmişti:

"Komünistleri terörist gibi gösterip faşist terörün elebaşlarını, Türkeş'leri darağacından kurtarmaya çalışanlar, bu yalanlarına hiçbir inandırıcı kanıt gösteremediler." (Atılım, Ağustos 1981).

TKP yöneticileri, sıkıyönetim mahkemelerindeki MHP şeflerine ve Türkeş'e kanlı cinayetlerinden ötürü idam cezası verilebileceğini düşünebilecek kadar davadan umutlanmış olacaktı ki, "en gerici çevrelerin" Türkeş'leri darağacından kurtarmaya çalıştıklarını öne sürebiliyorlardı.

TKP MK 15 Haziran tarihli bildirisinde şöyle diyor:

"Kamuoyu faşist MHP'ye karşı açılan davanın hemen ardından bir olaya tanık oldu. Bu dava, ordu içinde en gerici güçleri korkuttu ve bunlar Edirne'de Mekanize Tümen Karargâhında olduğu gibi silahlı çatışmalara kadar işi vardırdı."

HAYALİ KANATLARA UYGUN YAKIŞTIRMALAR

Atılım ısrarla savunduğu "çelişkiler" savında öylesine acizdir ki, bir brifingde bir generalle albayın birbirlerini vurmasını da hemen kendi "sav"ına dayanak gibi gösteriyor. Hangi kanıt ve bilgi kaynağına dayandığı belli değil. Olayın iç yüzünü araştırmadan böyle bir olayı "iç çelişkilere" bağlamak ciddiyetle bağdaşmaz. Adıgeçen vuruşma hakkında çeşitli söylentiler vardı, bunlardan en yaygın olanı işin bir rüşvet meselesiyle ilgili olduğudur, ama buna rağmen, ciddi bir yayın olarak, olayın iç yüzünü kaynağından ve doğru tesbit edemediğimiz için bu konuda da birşey söyleyemeyiz. Ama Atılım, ciddiyetsiz olduğundan

ve her ne pahasına olursa olsun kendi savını ispatlamak çabasında bulunduğundan, olay hakkında bilgi sahibi olmadan, olayın iç yüzünü, faillerinin durumlarını vb. incelemeyen, hemen bu yakıştırmayı yapabilmektedir.

TKP'ye yönelik Cunta saldırısıyla ilgili olarak TKP MK bildirisi bir kez daha Cunta'nın "en gerici olmayan" kanadından medet umuyor, ona siyem ve serzenişte bulunuyordu:

"Terörizm ve faşist örgütlere karşı olduğunu açıklayan ordu ve Cunta içindeki kimi gruplar, bu anti-komünist saldırıya niçin katılıyorlar? Onu niçin onaylıyorlar? Ya da en gerici çevrelere niçin ödün veriyorlar? Onlar iç çatışmaları yumuşatabilecekleri düşünme kapılmış olabilirler. Bu tehlikeli bir manevradır. Çünkü gerici çevrelere, faşizm yanlılarına verilen her ödün, bunları yatıştırmak için anti-komünizm silahına her el atma yelteniş, yalnızca işçi hareketini değil, tüm demokratik güçleri, bu arada ordu içinde ve dışındaki Atatürkçü çevreleri zayıflatıyor. Halk düşmanlarını, emperyalizm ajanlarını güçlendiriyor ve bunların ülkemizi sürüklemek istedikleri serüvenlere ortam hazırlıyor.

İlerici güçlere saldıran en gerici çevreler ne yapmak istiyor?

Birincisi, bu çevreler MHP davasını açan askersel savcının "MHP, Türkiye'yi komünist saldırı ve düzenden kurtarmak maskesi altında cinayetler işleyen bir çetedir" yargısını çürütmeye, ülkede "komünizm tehlikesi"nin varlığını sözde kanıtlamaya çalışıyor. Böylece, MHP cinayetlerini haklı göstermek, Türkeş ve adamlarını darağacından kurtarmak istiyorlar.

İkincisi, "komünizm tehlikesi"ni kendisine maske yapan bu çevreler dünyayı bir nükleer savaşa sürüklemek isteyen Amerikan emperyalizminin amaçlarına hizmet ediyor. Onlar yığınların gözüne anti-komünizm küllü savuruyor, ülkemizi Amerikan emperyalizminin dümen suyunda serüvene sürüklemek, ülke toprakları üstünde "Çevik Kuvvetlere" üs verilmesini sağlamak için ortam hazırlıyor. Ulusu hükümetinin Sovyetler Birliği ile sürdürdüğü ilişkileri baltalamak istiyor...."

"Ulusu hükümetinin" Sovyetler Birliği ile ilişkilerine gelinece; TKP yöneticileri "Ulusu hükümeti"ni diyerek sözde kurnazlık yapıyorlar.

Ulusu kimdir ki, işbaşındaki faşist Cunta'nın bir piyonudur, bir palya-

çodur. TKP MK burada "Cunta'nın Sovyetler Birliği ile ilişkileri" deme cesaretini gösteremediği için, sanki Cunta'dan ayrı bir varlıkmiş, ayrı bir organmış, sanki bir çeşit özerkliği varmış gibi, metinde "Ulus hükümeti" deyimini kullanarak aklı sıra ustaca konuşuyor.

Bildiri şu mesajlarla bitiyor:

"Ulusal çıkarları savunan assubay ve subaylar, faşizmden yana olmayan tüm güçler, MHP davasının öcünü almak isteyenlerin saldırısını birlikte püskürtelim."

Bu saldırıyı püskürtme çağrısında, "ulusal çıkarları savunan assubay ve subaylara" niçin öncelik tanıdığı yorumunu TKP'lilere bırakalım.

ANTI-KOMÜNİST SALDIRI NE ZAMAN BAŞLADI

Ve örneklerimizi genişletmeye devam edelim:

"... Eski elçi, kaşerlenmiş CIA kodamanlarından Kommer, takımıyla bu geçenlerde Ankara'ya geldi. Sovyet düşmanlığını körükledi. İki ülke arasındaki ilişkilerin yolunda gitmesine karşı köpürdü. Amerika'lı Cunta'yı zorladıkça, en amerikancı güçler de halka, işçi sınıfına, ilerici güçlere, komünistlere, yurtseverlere saldırıyor. Tutukluyor, vuruyor, en iğrenç işkenceler uyguluyor. Bu gerici, amerikancılar ödün vermek, ülkemizi, 46 milyonluk bir ulus atom cehenneminde, böylesi bir harmanda emperyalistlerin küle çevirmesi planlarına boyun eğmek demektir." (Atılım, Temmuz 1981)

Atılım başyazısının "46 milyon ulus" sözüyle, Türkiye Kürdistanı'ndaki Kürt ulusunun -TKP tarafından da zaman zaman dile getirilmiş olan ulusal varlığını- unuttakacak denli dikkatsizleşmesi bir yana, TKP, bir kez daha "en gerici, en amerikancı" olanlara karşı Cunta'nın "gerçekçi kanadına" uyarı ve ricada bulunuyor.

"Amerika'lı görevlilerin ve onların Tercüman'larının bu açık söz, lülüğü, askersel yönetim içindeki dış politikada kimi gerçekçi eğilimli çevrelere açık ve kesin bir ihtar, Cunta içindeki en gerici, ABD uşağı güçlere ise açık ve kesin bir destektir.

Mayıs ayından bu yana yükselen anti-komünist kampanyanın ve "komünizm tehlikesi" bahanesiyle ilerici güçlere yöneltilen saldırının arkasındaki güçler ve amaçları böylece ortaya çıkıyor." (Atılım, Temmuz 1981)

(Atılım anti-komünist kampanya ve saldırının gerçekte 12 Eylül darbesiyle birlikte geldiğini söyleyeceğine, 1981 Mayıs ayında TKP tevkifatının başlamasından sonra ancak böyle bir kampanyayı keşfetmiş oluyordu. Bu da TKP yöneticilerinin kendi partilerini işçi sınıfının öncü partisi görmek alışkanlıklarından geliyor olsa gerek) "...MHP dosyasının açıklanmasıyla ordu içindeki ve dışındaki en gerici, faşizm ve gerginlik yanlısı güçler CIA ajanları bu amaçla olağanüstü hareketlendi... MHP'ye kol kanat germekle ünlü, işkenceci Ergun'un yol-ladığı timler, işte bu gelişmelere paralel olarak ülke çapında ilericiler için "sürek avı" düzenledi... Kommer'lerin işaretiyle 52 DİSK yöneticisi devleti genel grev silahıyla yıkmaya teşebbüsten idam istemiyle alelacele sanık sandalyesine oturtulurken, gerçek silahlarla devirme girişiminde bulunduğu herkesçe bilinen MHP'nin davası bir türlü açılmıyor..." (Temmuz 1981). Demek ki, sürek avının emrini veren Cunta'nın kendisi değil, en gerici öğelerinden Ergun'muş. DİSK'liler hakkında da meğer Cunta'nın iradesiyle değil, Kommer'in işaretiyle dava açılmış. Bir nokta daha: Atılım, MHP'nin, "devirme girişiminde" bulunduğu herkesçe bilindiğini söylerken, Kenan Evren Cuntası'nın sadece devirme girişiminde bulunmadığını, "askersel devirmeyi" bilfiil gerçekleştirdiğini acaba nasıl unuttuyor. Türkes ve şürekası için suç olan devirme'nin, Evren ve onun generaller çetesi için niçin suç olmadığını anlayamadık. Ama Cunta içinde kimi gerçekçi kanatlar keşfedince ve Evren'i de onlar arasında görüp, en gerici, en amerikancı olanlardan tenzih edince, ister istemez, faşist Türkes ve çevresi için suç olan şey, faşist Evren ve çetesi için TKP tarafından tolere edilebilmektedir. Zira Cunta MHP'yi yargılamaktadır(!)

EVREN'İ AYRI TUTMA GAYRETLERİ NİYE?

"Davaların sonucu, bugünkü bas-ki, diktatörlük ve işkence ortamında terör ardındaki ajanları ortaya çıkar-mayacak. Yalnızca yalan üretecektir. O zaman Evren, dava sonuçlarına dayanarak ABD'nin isteğini yerine getirecek mi?" Görüldüğü gibi Atılım yazarları Evren hakkında henüz karar vermemişlerdir. "Realist Evren" in bu en gerici çevrelerin baskılarına boyun eğip eğmeyeceğini merak etmekte-ler; "Cunta içinde ve dışındaki Penta-gon ajanları, kendilerine cesaret ve

ödün verenlere karşı da cesaretleniyor. 'Tercüman', 'Son Havadis' gibi gazetelerin cuntanın kimi gerçekçi eğilimlerine karşı eleştirilerinin do-zu sürekli artıyor. N.İlcak, Evren'in Amasya konuşmasına karşı 'Milli Gu-rur alınganlık ve inada dönüşmemeli-dir' diye sert çıkıyor. Savaş kıskırt-cısı, faşizm yanlısı güçlerin elindeki silah anti-komünizmdir. Bu silah on-lardan başka kimsenin işine yara-maz." (Temmuz 1981).

Atılım'a göre, Evren ve onun mis-yonu faşist'lik ve amerikancılık de-ğildir, tersine "kimi gerçekçi eğilimleri" temsil etmektedir, ne ki, "en gerici kanada" ödün vermektedir, bu kana-dın da esas silahı anti-komünizmdir. Bu silah ise ancak o kanada yarar, Evren ise bu silahı kuşanmamalıdır, çünkü anti-komünizm Evren'e yara-maz.

"Aşırı gerici halkımıza karşı iki-li bir saldırı yürütüyor. Bir yandan General Ergun'lar, General Aral'lar 'Komünizme karşı savaş' deyip tüm demokratlara, tüm ilericilere doğrudan saldırıyor, öldürüyor, tutukluyor, işkence yapıyor... Halkımız üzerindeki tutuklamalar, işkenceler, cinayetler aşırı gericiğin anti-komünist saldırılarının bir yanı. Öte yandan onlar kamuoyunu aldatmak için geniş çaplı bir anti-komünist, anti-Sovyet yalan-karalama-demagoji kampanyası da başlattılar..." (Atılım, Ağustos 1981).

TKP PLENUMUNUN NASİHATLERİ

1981 Ağustos ayında toplanan TKP MK Plenumunda aynı "iç çelişkiler" "savı" tekrarlandı. Plenum cuntanın izlediği politikanın, "cuntanın içindeki ve dışındaki en gerici, en militarist ve amerikancı öğelerinin konumlarını güçlendirdiği" görüşünü tekrarladı. Dahası da Plenum, "cunta içindeki çelişkileri" görmeyen ve onu "faşist" diye nitelendiren siyasi görüşleri de suç-lamaktan geri durmadı:

"...Öte yandan (Plenum) bugünkü askersel diktatörlüğü faşist olarak nitelleyen, ya da cunta içinde ve çevresindeki çelişkilerden yararlanmayı yadsıyan, bu çelişkileri önemsiz sayan görüşleri eleştirdi." (12 Ağustos 1981 tarihli açıklamadan).

"Generallerin süngüsü ülkemizin hiçbir ulusal sorununu çözemedi... Terörizm duruldu. Faşist MHP'liler sanık sandalyesine oturtuldu. Ama cunta içinde ve dışındaki en gerici

güçler faşist katilleri aklamak için yoğun bir çaba harcıyorlar... Bu durumda ülkemizin barışçı geleceği ile Reagan yönetiminin dayatmaları arasında kesin bir seçim yapmak zorunludur" (12 Eylül'ün birinci yıldönümü nedeniyle yayınlanan MK çağrısından, 7.9.1981).

"En gerici güçlerin MHP'yi aklama ve kurtarma girişimleri karşısında bile eli kolu bağlı kalan cunta yönetiminin, yığınların hak ve özgürlük istemleri karşındaysa gözü kulağı bağlı kalacağı açıktır" (Atılım, Ekim 1981). Demek ki, Merkez organına göre, MHP yandaşlarına karşı cunta'nın eli kolu bağlıdır, halkın istemleri karşısında ise böyle bir yönetim gözü kulağı bağlı kalacaktır. Yani MHP davasında cunta yönetiminin elini kolunu bağlayan çevreler halkın demokratik hak ve özgürlükleri karşısında da cunta yönetiminin gözünü-kulağını bağlamaktadırlar. Böylelikle Cunta yönetimi (yani o realist çevreler) MHP'ye hakettiği cezayı vermek istiyor, ama buna engel olanlar çıkıyor, halkın istemleri karşısında kayıtsız kalmamayı da istiyor, fakat aynı çevreler bunu da engelliyorlar. İnsan bunları okuyunca, eli-kolu-gözü-kulağı bağlanmış, sarılmış, sarmalanmış ve çepçevre kuşatılmış olan bu cunta yönetimine —ve onun şefi Kenan Evren'e— neredeyse acıyacağı geliyor.

İKİ ÖRNEK İKİ ANLAYIŞ FARKI

Ama gene de TKP bu çelişkilerden ve kanatlararası çatışmadan ümidini kesmiyor. Geniş yığınların bütün bunlara tepki duyduğunu söyleyerek, cuntanın kuracağı Kurucu Meclis için "Bu tepkiler egemen güçler istese de istemese de Kurucu Meclis'e yansıyacaktır... 'Kurucu Meclis' platformunda en gerici, amerikancı güçlere karşı olacak, 1961 Anayasasının demokratik özünü, ulusal çıkarları savunacak her kişi ve çevreyi TKP destekleyecektir." (Ekim 1981).

Atılım dergisi birilerini desteklemeye pek meraklı. Cunta'nın kurucu meclisinde de desteklenecek kişi... ve daha önemlisi ÇEVRE arıyor. Elbette, Cunta'yı iki kanattan ibaret görünce, her durumda onun kurucu meclisine de realist kanadı temsilen denge unsurlarının girebileceğini düşünmek ve böylece Kurucu Meclis içinde desteklenecek kişi ve çevrelerin bulunabileceği kehanetinde bulunmak kaçınılmaz olur.

Bir hatırlatma yapalım: ATILIM,

Cunta'nın kuracağı mecliste destekleyecek kişi ve çevre ararken, GERÇEK Gazetesi bu meclisteki kimilerinin hükümeti eleştirmelerini "Kralın Soytarıları" diye niteliyor ve kralların soytarılarına verdirdikleri temsillerde başnazırı, mabeyinciye hedef alan hicivlerle kendilerini halka bu suçların dışında gösterdiklerini hatırlatıyordu.

"CUNTA GERİCİLEŞİYOR" TEORİSİ

Yazımızda bu denli çok, —hatta TKP'nin bu tutumunu zaten bilenleri belki de sıkacak ölçüde çok— alıntı yapmamızın nedeni, onun "çelişkiler savı"nı ne denli benimsediğini ve ö-nem-sediğini göstermek içindir.

Bu edebiyat TKP basınında bir süre daha devam etti. Ama Aralık 1981'de Weinberger'in Türkiye'ye gelmesi, ikili SİA antlaşmasına ek olarak bir de ikili "Ortak Savunma Grubu"nun fiilen kurulması, AWACS sistemlerinin Türkiye'ye yerleştirilmesi, daha-sı Van hava alanından başlayarak çeşitli hava alanlarının Çevik Kuvvetlerin kullanımına uygun bir şekilde genişletilmeye başlanması ve bunun finansmanının ABD tarafından karşılanması gibi olaylar birbiri ardı sıra gelince TKP bu "iç çelişkilerden" daha az sözeder oldu. Ama gene de Cunta'yı amerikancı olarak nitelermekte devam etti.

Arkasından üstüste gelen yeni tevkifat ve saldırılar, özellikle Barış Komitesi yöneticilerinin tutuklanması, MHP şeflerinin salıverilmeleri, sürüp giden zulüm ve terör gerçekte TKP'nin icadettmiş olduğu "Cunta içi çelişkiler" ya da "kimi realist eğilimler" savının kesin bir iflasıydı.

TKP yöneticileri bu durumu göerek açık yürekli bir özeleştiriyeye gireceklerine, bu kez de yeni bir "sav" ortaya atılar: "Cunta Gericileşiyor" dediler.

Oysa değişen birşey yoktu. Cunta daha geldiği günde faşistti, geldiği günden amerikancıydı. Kenan Evren ilk gün radyo-TV'de neleri söylediye, ilk basın toplantısında neleri öngördüyse, aynen onları yerine getirdi.

Fakat kendi fiyaskosunu ve siyasal oportünizmini görmek istemeyen TKP yönetimi, olup bitenlerin aslında EŞYANIN TABİATINA UYGUN olduğunu, bunu ise kendinin göremediğini söyleyeceğine, Cunta'nın gericileştiği teorisine işin içinden sıyrılmak istedi.

Bununla da kalmayıp, bu gerici-

leşmenin suçunu da, "Cunta içindeki çelişkilere" bel bağlamayanlara yıkamak pişkinliğini gösterdi.

TKP KENDİNE SUÇ ORTAĞI BULAMAMIŞ

Örneklerimizi daha fazla uzatmamak için, sadece TKP'nin 1982 Mayıs Plenumu'ndaki "değerlendirmelerini" aktarmakla yetineceğiz:

"Geçen Plenumda, ABD emperyalizminin, gerginlik politikasının yarattığı tehlikeyi özellikle belirttik. Öte yandan, 24 Ocak politikasının yığınlar üzerindeki zorbalığı arttırmadan uygulanmasının olanaksızlığını açıkladık. Sınıf çelişkilerinin keskinleşmesi koşullarında, yığınları somut istemler için savaşıma çekmenin ve Cunta'nın iç çatlaklarından yararlanmanın olanaklarını gösterdik. Plenumda eğer dedik, ilerici güçler birleşmezse, bu olanaklardan yararlanılamaz. Cunta'nın, yani gericiliğin iç çelişkisinden, en gerici, amerikancı güçler yararlanır. Olaylar bu yönde gelişti." (İ. Bilen'in okuduğu Politbüro Raporundan, Mayıs 1982, sf. 11).

Yani TKP yönetimi "Cunta'nın çatlaklarından yararlanmanın olanakları" için ilerici güçleri birliğe çağırırken, gerçekte kendi reel-politikerliğine suç ortaklığı aramıştır. Cunta içinde kanatlar icadedip, onlardan birisine hayırhah olmak, böylelikle Cunta'ya karşı —FAŞİZME KARŞI— mücadeleyi uzlaşmalara boğmak gibi bir oportünizme kim-senin ortak olmayacağı açıktır.

Nitekim, GERÇEK Gazetesi henüz TKP'nin 1981 Plenum Raporunun yayınlanmadığı, fakat TKP'nin bu konudaki politikalarının ayan beyan belli olduğu sıralarda, 1981 Ağustos sayısında "Anti-faşist Cephe Cunta'ya Karşı Mücadele Edenlerle Kurulacaktır" başlıklı yazısında şöyle diyordu:

"Başlangıç adımı için bugünkü sorunun kilit noktası ne yazık ki, Cunta'ya karşı mücadele edip etmemeyi bile çeşitli gerekçelerle tartışan bir anlayışla karşı karşıya olmamızdır. 12 Eylül'ün ilk aylarında Cunta'nın nitelendirilmesi, faşist olmadığı-nın savunulması gibi başlayan bir tavır, Gazetemizin Mart sayısında da .... belirttiğimiz gibi çok vahim noktalara ulaşmış, somutta Cunta'ya karşı mücadele etmeme tavrına kadar varmıştır... İş o raddeye varmıştır ki, söz konusu anlayış yüzünden Cunta'

ya karşı ortak bir bildiri yayınlanmasa, ya da öyle bir metin üzerinde anlaşabilmenin bile olasılıkları son derece kısıtlıdır. Çünkü, bu anlayışın sahipleri Cuntaya karşı değiller demek istemiyoruz, ama onlar Cunta'ya karşı oldukları halde, Cunta'ya karşı mücadele anlayışı içinde değillerdir. Resmi yayın organları bugün bütün güçlerin "Cunta içindeki çatlağı" derinleştirmek noktasına yüklenmesi gerektiğini açıkça yazmaktadır. Oysa görev, bütün gücümüzü Cunta'ya karşı olan herkesi birleştirmek olmalıdır. Cunta içinde kanatlar düşünüp, bunlardan birisine hayırhah olmak, ve "bütün gücümüzü bu çelişki, bu çatlağı büyümeye harcıyalım" demek Cunta'ya karşı mücadele etmemekle özdeştir. Bu gibi sözüm ona "taktik içinde taktik"ler, ve böyle "ince politikalar" gerçekte kaba bir uzlaşmacılıktır. Böyle "esnek" yollar, gerçekte kaskatı bir hareket-sizliktir"..... "Özellikle bu noktada sorun Cunta'ya karşı mücadele edip etmeme gibi hayati bir noktada düğümlenmiştir. Cunta'ya karşı kararlı mücadele etmenin biricik ölçütü Türkiye'de iş yapmaktır ve merkezi otoriteyi elinde tutan Cunta'ya karşı Türk ve Kürt halk ve demokrasi güçlerinin ortak mücadele cephesini inşa etmektir. Bunun dışındaki herşey, "dostlar alış verişte görsün" gibilerinden zevahiri kurtaracağımı sanan avuntulardır. Meydanı Kenan Evren'e bırakmaktır."

GERÇEK'in bu satırları yayınladığı günlerde, TKP Plenumu ise hâlâ "en gerici güçleri" hedef göstermeye devam ediyor ve yukarıda da görüldüğü gibi Cunta içindeki çatlağıktan yararlanmak üzere ilerici güçleri birliğe çağırıyordu. Nitekim:

"Eğer tüm ilerici güçler, bugünkü durumu, tüm çelişkileri değerlendiremez ve güçlü bir cephe kuramazsa, ülkemizdeki en gerici, faşist çevrelerin rejim içindeki ağırlıkları artabilir. Çünkü gerici diktatörlükle, faşist hareket arasındaki çelişki uzlaşmaz değildir" (Ağustos 1981 Plenum Raporu, sf.22).

TKP'NİN SAVI AYNEN SÜRÜYOR

Cunta'nın gelişinden iki yıl sonra, son zamanlarda yayınlanan Kerim Seyran imzalı TKP broşürü de, 1981 Plenumundaki bu sözleri aktardıktan sonra şöyle diyor: "Olayların akışı bu değerlendirmeyi (ne yazık ki) haklı çıkardı. İlerici-demokratik güçlerin birliğinin sağlanamaması sonu-

cunda 1982'nin ilk yarısında Cunta belirgin şekilde gericileşti. Bunu ABD emperyalizmine doğru kayışta, içerde demokratik güçlere, barış hareketine karşı yoğunlaşan saldırılarda ve MHP yöneticilerinin pek çoğunun salıverilmesinde görüyoruz." (sf.13).

Evet, TKP, "Cunta gericileşmektedir" teorisini ileri sürmektedir, ama yukarıda uzun uzun alıntılar yaptığımız görüşünde de ısrarlıdır:

"MHP üst yöneticilerinin yargılanarak MHP tarafından işlenen suçların ve cinayetlerin önemli bir bölümünün askersel savcılar tarafından açıklanması... Bu uygulamalar bir yandan faşist MHP'ye indirilmiş ciddi bir darbe oluştururken, öteyandan ordu içinde belli bir kesimin MHP'ye karşı tepkisini yansıtmaktadır... Tekelci sermayenin en gerici çevreleri 24 Ocak politikasının sürdürülmesini istiyerek Turgut Özal'ı savunurken, diğer bölümü bu politikaya karşı çıktı, ve sonunda Turgut Özal istifa etmek zorunda kaldı. Bu son bunalımın bugüne kadar belli olan sonuçları finans kapitalin en gerici çevrelerinin egemen olduğu tezini savunmayı daha da zorlaştırıyor" (sf.10-11). Bu görüşleri, yani TKP'nin Cunta ve onun çelişkileri konusunda süren, yani terk edilmemiş olan görüşleri, yazımızın ikinci bölümünde ele alacağız. Burada sadece, yukarıda belirtilen alıntılardaki mantığın bugün de devam ettiğini göze batırmakla yetineceğiz. "İç çelişkiler" teorisi, K. Seyran'ın broşüründe bir miktar değişikliğe uğrayarak şu hali almış: "Kuşkusuz ordu üst yönetimi tümüyle tekellerden ve emperyalizmden yana yüksek rütbeli subayların elindedir. Ancak bunlar bile hedeflerde anlaşmalarına rağmen yöntem konusunda ayrılıyolar. İçlerinde tekellerin ve emperyalizmin en gerici kesimlerinin çıkarlarını savunanlar olduğu gibi daha gerçekçi olup uzun vadeli düşünenler de vardır. Bu sonuncular dış politikada maceracı girişimlerin, iç politikada da yalnızca baskı ve teröre güvenmenin uzun vadede çıkar yol olmadığını öne sürerek daha esnek bir tavır savunuyorlar." (sf.12).

Bu gerçekçi kesimlerin somut olarak hangi egemen tekelci çevreleri temsil ettikleri gene meçhul bırakılmakta ve gene marksizm dışı bir analize "gerçekçi olup, uzun vadeli düşünenler" denilmektedir. Yani bu pasaların görüşleri ve konumları kişisel midir? Kendi adlarına mı davranmaktadırlar?

Kaldı ki, "baskı ve teröre güvenmenin uzun vadede çıkar yol olmadığını öne sürerek DAHA ESNEK bir tavır" savunanların çıkardığı anayasayı gördük. TKP'nin "en gerici kanattan görmediği" sadece "en gerici kanada ödün veren saydığı" Kenan Evren'in kendi anayasasını savunma şampiyonluğunu kimseciklere bırakmıyarak, deli dana gibi yurdu nasıl dolaştığını, baskı ve terörü uzun vadede kurumsallaştıran bu anayasayı nasıl da zorbalıkla, nasıl da ateşli bir şekilde geçirttiğini hepimiz izledik.

Acaba bu anayasaya da damgasını vuranlar, gene o realistlere karşı olan "en gerici kesimler" mi?

Nedense, iki yıldır herşey TKP'nin "realistlerden" ayrı tuttuğu en gerici kanadın başının altından çıkıyor. Bunlar her istediklerini yapıyorlar, bunca zulüm, zorbalık, amerikancılık ve nihayet Evren'in diktatörlüğünü yedi yıl daha uzatan baskı, zulüm ve zorbalık anayasası...

Görüldüğü gibi, TKP, "Cunta gericileşiyor" teorisine rağmen, hâlâ da bugünkü askeri rejime, Cunta'ya, ordunun tepesine bakışında değişen önemli bir şey yoktur. K. Seyran'ın broşürünün bu son paragraflara aktardığımız alıntıları, yazımızın giriş kısmındaki alıntılarla birleştiginde, bu daha açıkıkla gözükmektedir. Zira, TKP adına konuşan Kerim Seyran, "gericileşme" vurgusunu yeniden yaptıktan sonra şöyle demektedir:

"Ancak bu gelişmeleri Cunta'nın artık faşistleştiği şeklinde anlamamalı. Bu bugün de varolan karmaşık durumu basitleştirmek olur. Bugün emperyalistlerden ve tekellerden yana güçler içinde çelişkiler yaygınlaşmış ve derinleşmiştir."

Yani görüldüğü gibi, eski tas, eski hamam sürüp gidiyor. TKP'nin egemen sınıfların ve dolayısıyla Cunta'nın çelişkileri sevdasından kolay vazgeçeceği yok.

TKP Cunta'yı doğru tanımlamanın pratik öneminden söz etmişti. Yazımızın bu bölümünde, adigeçen "pratik önemin" ne demeye geldiğini sayısız örneklerle gösterdik. Bunun da siyasi literatürdeki adını koyduk: reel-politiklik, yani gününbirlikçilik, yani eyyamcılık olduğunu belirttik.

Bir de işin teorik önemi var ki, bu da çok önemli. Çünkü Kerim Seyran Cunta'nın faşist olmadığını ispatlayamayacağı diye ter dökerken, olmadık teorik gaflar yapmış, potlar kırmış, hatıta çarpıtmalara yeltenmiş.

Bu teorik önemi ve de onunla bağlantılı bazı önemli noktaları da, yazımızın gelecek ay yayınlanacak ikinci bölümünde bulacaksınız.

SSCB'NİN KURULUŞUNUN ALTMİŞİNCİ YILI

İnsanlık tarihinin gelmiş geçmiş en büyük düşünürü Marx, bilimsel sosyalizm teorisini daha ilk şekillendirmeye başladığı yıllarda, 1844'de, "Sosyalizm devrimsiz gelmez" demişti. (Marx-Engels, Bütün Eserleri, C. I, sf. 409).

Ve sosyalizm insanlığa ilk kez 1917'de Büyük Ekim Devrimi ile birlikte geldi. Çarlık Rusyası proletaryası öncülüğünde gerçekleştirilen Büyük Ekim Sosyalist Devrimi yeryüzüne sadece sosyalizmi getirmede, aynı zamanda ulusların tam eşitliğini ve tümüyle gönüllü bağlarını da bilfiil gerçekleştirdi.

Bilindiği gibi dünya toplumunun esas kategorisi sınıflardır. Ama aynı zamanda, burjuva çağı ile birlikte ortaya çıkan bir alt kategori de vardır. Bu kategori ulus kategorisidir. Gerçekte, kapitalizm öncesinde dil, kültür ve toprak birliği temelinde çok sayıda milliyetler oluşmuştu. Fakat milliyet'in ulus haline dönüşmesi, ancak burjuva devrimiyle birlikte ortaya çıktı ve feodal bölünmeleri önleyerek bütünsel iç pazarı yaratmak isteyen zamanın devrimci burjuvazisi bu ekonomik temeli ulusal birlikle gerçekleştirdi. Böylece, o sırada sosyal gelişmenin zorunlu bir evresi olarak ulusal çitler (duvarlar) ve dolayısıyla uluslar ortaya çıktı. Bu şekilde, dil, kültür ve toprak birliği temelindeki milliyetler, ekonomik yaşantı birliği ile birlikte uluslara dönüştüler.

Kapitalizmle birlikte ulusların da ortaya çıktığını gösteren bilimsel sosyalizm, bu tarihsel kategorinin, esas kategori olan SINIFLAR kategorisiyle olan bağlarını göstermişti. Bilimsel sosyalizmin kurucuları Marx ve Engels birden fazla ulusta işçi sınıfının iktidara gelmesi ve sosyalizmi kurmasıyla birlikte işçi sınıfı enternasyonalizmi temelinde ve sınıfsız topluma doğru yol alan süreç içinde ulusal duvarların giderek alçalacağını ve zamanla ortadan kalkacağını göstermişlerdi.

İşçi sınıfı öğretisine karşı olan burjuvazi ve onun ideologları kendi çıkarlarını ulusun çıkarları gibi gösterdiklerinden ve sınıflar mücadelesi olgusunu gözlerden gizlemek istediklerinden, Marx-Engels'in bu görüşleriyle alay ediyorlar, ulusu mutlaklaştırıp, dünya toplumdaki çatışmaları ayrı ulusların egemen burjuva zümrelerinin çıkarları doğrultusunda ulusların arasında çıkartılan savaşlar ve ulusların arasındaki ilişkiler gibi gösteriyorlardı. Ulusların mutlak olduğunu ve ortadan kalkmayacağını söyleyerek, emekçi sınıfları "ulusal birlik" diye oyalayıp, sınıf mücadelelerini bastırmak ve ulusa özdeşleştirdikleri kendi çıkarlarını, yani kendi sınıfsal egemenliklerini sürdürmek istiyorlardı. Burjuva milliyetçiliğinin, işçi sınıfı enternasyonalizmine yönelik bu ideolojik saldırıları ve safsataları da, Büyük Ekim Devrimi ile birlikte, tıpkı burjuvazinin diğer demagogileri gibi iflas etti.

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi, dünyada ilk kez sosyalist kuruluşu, sosyalist toplumu gerçekleştiren, aynı zamanda o zamana kadar varolan tek ulus biçiminden, BURJUVA ULUSLAR'dan farklı olarak SOSYALİST ULUSLARI da yaratıyordu.

Çünkü devrimin gerçekleştiği topraklar, çok uluslu bir ülkeydi. 1897 sayımına göre, Çarlık Rusyası'nda 100'den fazla ulus ve milliyet, ya da etnik grup vardı. Ve Rus olmayan halklar, toplam nüfusun % 57'sini oluşturuyorlardı.

Çarlık Rusyası'nda sosyal devrim için, yani SINIFSAK KURTULUŞ için mücadele eden proletarya ve onun önderi Lenin, bu topraklar üzerinde yaşayan ve Rus olmayan onmilyonlarca ve onmilyonlarca emekçinin sınıfsal kurtuluşunu yanı sıra ulusal kurtuluş sorunlarının da olduğunu tespit ediyor ve "Halklar Hapşanesi" diye adlandırdığı Çarlık Rusyası'nda Rus proleterleri ile ezilen ulusların proleterlerinin birliğini, tüm proletarya ile tüm ezilen ulusların ve milliyetlerin Otokraziye karşı, egemen sınıfa karşı ortak mücadelesini öngörüyordu.

Fakat Lenin'in en yetkin hale getirdiği bilimsel sosyalist ulusal sorun öğretisi, ulusal sorunu pratik bir mesele olarak değil İLKESEL bir mesele olarak koyuyordu. Yani kimi burjuva ideologlarının iddia ettiği gibi, Lenin, iktidardaki merkezi otoriteyi oluşturan burjuva ve aristokrat sınıfları alaya getirmek için Çarlık Rusyası'nda ezilen ulusların ve milliyetlerin milli duygularını ve öfkelerini yanına almak, onlardan proletarya devrimi için "faydalanmak" gibi pragmatik bir yol izlemek için ulusal sorun öğretisinin üzerinde durmuş değildi. Tersine, o marksizmin ve proletarya enternasyonalizminin gereğini yerine getirmiş, ezen ulus durumundaki Rus ulusunun ve onun burjuvazisinin milliyetçiliğinin karşısına proletarya enternasyonalizmi ile çıkmıştı. Ve Lenin "Başka ulusları ezen bir ulus özgür olamaz" diyen Engels'in yolundan yürümüştü. Kendi çağlarında Polonya, İrlanda, Çin, Hindistan başta olmak üzere birkaç sömürge ulusun durumunu inceleyerek, proletarya enternasyonalizmi temelinde çözüm getiren ve bilimin ulusal sorun öğretisinin temellerini atan Marx ve Engels'in diğer tüm öğretileri gibi bu öğretisini emperyalist aşamada ve Çarlık koşullarında geliştirerek uygulamıştı.

Lenin bu temelde, "ulusal kültürel özerklik" gibi sağ ve reformist yollara, Bundçuluk gibi ezilen ulus milliyetçiliğinin proletaryayı bölme girişimlerine, veya ulusal nihilizme ya da Rosa Luxemburg örneği iyi niyetli bir sektarizm yanlılığına karşı ULUS-

LARIN KENDİ KADERLERİNİ TAYİN HAKKI ilkesini getirdi. Bu ilkeyi kayıtsız şartsız savundu. Ulusların arasındaki ZORA DAYALI her türlü bağa ödünsüzce karşı çıkarak tüm ulusların HAK EŞİTLİĞİNİ, birbirleriyle ilişkilerinde serbest rıza esasını, yani GÖNÜLLÜ BAĞLAR'ını ısrarla öngördü.

Ve bunun sonucu olarak da, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkının tam olarak gerçekleşmesi, bu hakkın özgürce kullanılabilmesi şartının da AYRILMA HAKKI olduğunu koydu. Böylece, ulusların kendi geleceklerini belirleme hakkının ayrıma hakkına eşit olduğunu belirtti.

Ve Ekim Devrimi'yle birlikte Lenin'in önderliğinde bilimsel öğretinin sosyalist toplum öğretileri hayata geçirilirken, herşey ÇOK ULUSLU-LUK gerçekliğinde yerine getirildi.

Devrimin ilk yıllarındaki çabalar sonucunda 30 Aralık 1922'de 100'ü aşkın ulus, milliyet ve etnik grubun gönüllü birliği ve hak eşitliği esasında ve SOSYALİST ENTERNASYONALİZM temelinde SOVYET SOSYALİST CUMHURİYETLER BİRLİĞİ kuruldu.

100'ü aşkın halk topluluğunun 15 kardeş sosyalist cumhuriyet ve çok sayıda özerk yönetim şeklinde gerçekleştirdikleri bu güçlü birliğin yarattığı muazzam güç sayesinde karşı devrimin tümüyle bertaraf edilmesi, kapitalist kalıntıların tasfiyesi, kırlarda sosyalist üretim ilişkilerinin gerçekleştirilmesi, sosyalist toplumun yaratılması... istilacı Nazi emperyalizminin yenilgiye uğratılması, bu savaşta tümüyle tahrip edilen üretim araçlarının yeniden kurulması ve bugünkü yüksek ekonomik-teknolojik ve toplumsal düzeye ulaşılması, aynı zamanda ikinci dünya savaşında istila altındaki Doğu Avrupa ülkelerinin kurtarılmasına yardım edilmesi, savaşın sonra kurulan dünya sosyalist sisteminde, genç sosyalist devletlerin hızlı gelişimlerinin sağlanması, ulusal kurtuluş hareketine olağanüstü desteklerin verilmesi, yeni bağımsızlaşan genç ulusal devletlere (üçüncü dünyaya) büyük ekonomik-teknolojik yardımların yapılması ve nihayet ABD'nin, nükleer savaş tehdidinde karşı dünya barışının savunulmasında belirleyici ve öncü rolün oynanması... ilk sosyalist ülkenin sosyalizm kuruculuğundan yavaş yavaş komünizm kuruculuğuna doğru yönelmesi mümkün oldu.

Sovyetler Birliği'nin 60. kuruluş yıldönümünü kutlarken, bilimsel sosyalizmin ve proletarya enternasyonalizminin, bu ülkede ve onun bunca değişik ulusalıktan gelen tüm emekçilerinin şahsında somutlanan bu seçkin örneğini, sadece bilim ve işçi sınıfı adına değil, dolayısıyla TÜM İNSANLIK ADINA selamlıyoruz.

“Komintern, Dimitrov ve Çağdaş Devrimci Sürecin Sorunları”

Sofya Press Ajansı tarafından Donço Daskalov imzasıyla yayınlanan “Komintern, Georgi Dimitrov ve Çağdaş Devrimci Sürecin Sorunları” başlıklı yazıdan bugün faşist Cunta'ya karşı sürdürülmekte olan mücadeleye katkıda bulunacağına inandığımız bazı bölümleri aktarıyoruz.

•••

Georgi Dimitrov, Komintern'in üst organında, onun Yürütme Komitesi'nde* yöneticilik yapmış olanlar arasında en fazla bilinen, komünist partilerin militanlarının hepsinin güvenini ve saygısını kazanmış bir öndirdi.

Almanya'da faşistlerin iktidara gelmesi, dünyanın ve Avrupa'nın üzerine faşist tehlikenin çökmesi üzerine uluslararası komünist hareketin politik çizgisinde değişiklik yapmak zorunluğu doğdu. Yeni sosyal ve siyasi durum, yeni oluşan ortam ortaya yeni görevler koyuyor, yeni düşüncelerin doğmasına yol açıyordu. Büyük ve yaratıcı bir marksist-leninist, bilimsel görüşleri hayata geçirmede önde gelen bir savaşçı olan G.Dimitrov'un yetişmesini ve gelişmesini sağlayan objektif şartlar işte böyle meydana gelmiş ve gelişmişlerdi.

O dönemde Georgi Dimitrov'un, Almanya'da, faşizmin saldırısına karşı yürütülen devrimci mücadelenin orta yerinde bulunmuş olması da ayrıca önemli bir faktör oldu. Dimitrov, Almanya, Avusturya Fransa, İspanya ve diğer ülkelerdeki devrimci hareketlerden önemli tecrübeler edindi. Komintern'in Batı Avrupa Bürosu'nun yöneticisi olarak yaptığı çalışmalarda faşizmin saldırısına karşı yığınsal mücadeleyi örgütlemeye ve birleşik cepheyi kurma zorunluğunun başta gelen görev olduğu noktasında önemli dersler çıkardı.

Yeni tarihi şartlarda, faşizmin saldırısı karşısında ve dünya savaşı tehlikesi ortamında Georgi Dimitrov, D. Manuilsky, O.Kuusinen, M.Torez, P. Togliatti gibi dünya komünist hareketinin ünlü temsilcileriyle birlikte V.I. Lenin'in sosyalist devrim hakkındaki

düşüncelerini geliştirdi zenginleştirdi ve somutlaştırdı.

Bugün bazı devrimciler, özellikle Türkiye'nin de içinde bulunduğu gelişmekte olan ülkelerdeki kimi devrimciler, bilimsel sosyalizmin marksist-leninist temellere, en başta Sovyetler Birliği Komünist Partisi'ninki olmak üzere, bütün komünist partilerin yaratıcı deneylerine dayalı olarak durmadan geliştiğini kavrayamıyorlar. Bu yüzden de uluslararası komünist hareketin ve Komintern'in zamanında yaptığı katkılardan yararlanma yoluna gitmiyorlar.

O dönemde gerek Komintern ve gerekse Dimitrov somut durumun somut tahlilini ustaca ve yaratıcı bir şekilde yaparak, dikkatleri birkaç temel mesele üzerine çekmişlerdi. Bunların birincisi BİRLEŞİK CEPHE'nin kurulması zorunluğuydu. Faşizme giden yolun kapatılması için ilk şart olarak işçi sınıfını tümüyle kapsayan ve tüm toplum çerçevesinde eylem birliğinin kurulması öneriliyordu. Dimitrov ve Komintern yöneticileri, sosyalist devrimin ön şartlarının hazırlanması yolundaki mücadelede, ilk önce işçi sınıfının birliğinin sağlanması ve ona müttefikler kazanılması şeklindeki Leninist teoriye dayanarak, proletaryanın birleşik cephesinin ve geniş halk cephesinin esasları üzerine, birleşik cephe taktiklerinin hayata geçirilmesi doğrultusunda komünist partilerin önüne çıkan başlıca problemlerin çözüme ulaştırılması için kazanılması gereken sınıfsal ve siyasi güçlerin kapsamı üzerine, kendi içinde bir bütünlük teşkil eden teoriyi oluşturdular. Onlar, faşizm tehlikesinin alabildiğine ciddileştiği o dönemde toplumdaki siyasi kamplaşmanın ayrım çizgisinin, faşizmden yana olan ya da faşizme karşı olan siyasi güçler şeklinde ortaya çıktığını belirtiyorlardı.

G. Dimitrov ve Komintern'in öteki yöneticileri, yeni toplumsal, ekonomik ve siyasi koşullarda, devrimci sürecin gelişmesinde anti-faşist, ya da genel demokratik bir evrenin zorunlu olduğunu bilimsel gerekçeleriyle açıklıyorlardı. Onlar, önce sosyalist devrime yaklaşmayı ve sonra ona geçmeyi sağlayacak olan geçiş dönemindeki siyasal egemenlik biçimlerinin -örneğin halk cephesi hüküme-

ti vb. türlerin- içeriklerini ve görevlerini devrimci, demokratik iktidar olarak belirlediler. Böylece onlar, yeni tarihsel koşullarda, hem proletarya devrimi meselesini ele almada, hem de bu devrime ulaşabilmede izlenebilecek yolların çeşitliliğine dikkati çeken leninist görüşü zenginleştirdiler.

G. Dimitrov ve Komintern'in diğer ünlü yöneticileri, Fransa, Avusturya, İspanya ve diğer ülkelerde devrimci güçlerin faşizme karşı verdikleri savaşta elde edilen yeni deneylere dayanarak olağanüstü önem taşıyan şu sonuca vardılar: Faşizmin ve gericiğin saldırı halinde bulunduğu ortamda (örneğin bugün Türkiye'deki gibi) proletarya ve onun devrimci öncüsü için başta gelen görev demokrasiyi savunma ve geliştirme oluyor. Bu katkıya açıkça karşı çıkamayan kimi sektörler söz konusu şartlarda demokrasi mücadelesini başta gelen görev olarak göstermezler. Bu konuda Dimitrov şöyle yazıyordu:

“...Almanya, Fransa, hatta Polonya ile İtalya'da devrim proleter bir karakter taşımaktadır. Ne var ki, en geniş halk kitlelerinin temel demokratik hakları faşizm tarafından yok edilemez, itici kuvveti ve içeriği bakımından proleter nitelik taşıyan -bu ülkelerdeki- devrimci mücadelelerde genel demokratik görevler büyük ölçüde artmakta ve ön plana çıkmaktadır.”

Demokrasi mücadelesiyle, sosyalizm için mücadele arasındaki diyalektik bağlar, Komintern'in yeni politik hattında ana sorunlardan birisiydi. Dimitrov'un çok kere dile getirdiği gibi, burjuvazi için bir egemenlik biçimi olan burjuva demokrasisi çağımızda tarihsel olarak zamanını doldurmuştur. Fakat işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin uzun mücadeleleri sonucunda kazanılan burjuva demokrasisi, hem ulusal demokratik devrim için, hem de sosyalist devrim için mücadelede, faşist diktatörlükle kıyaslandığında daha elverişli bir ortamdır. İster gelişmiş kapitalist ülkelerde olsun, ister gelişmekte olan ülkelerde, sektörler Dimitrov'un bu marksist-leninist tespitini bilmezlikten gelirler. Buna bakarak yukarıda belirtilen faşizme karşı demokratik

(Devamı 21. sayfa)

(*) Bu Komite'de üye olarak çalışma şerefine Türk devrimcilerinden sadece Dr.Şefik Hüsnü Deymer kavuşmuştu (Yazarın notu).

Amerikan uşağı faşist milliyetçi hareketin profesyonel canilerinden M.Ali Ağca'nın 1981 Mayıs ayında Papa'ya karşı bir suikast tertibinin kiralık katili olarak piyonluk yaptığı olayın içyüzü son gelişmelerle daha iyi anlaşılır oldu.

Bilindiği gibi, faşist caninin suikast girişimini kendi başına yapmış olması imkansızdı. Bu girişimin arkasında karanlık güçlerin olduğu da açıktı.

Nitekim, önce Soğuk Savaş Cadısı Thatcher yönetimindeki İngiltere'de BBC televizyonu bu suikast tertibini Sovyet Haberalma Örgütü KGB'nin düzenlemiş olabileceğini iddia eden bir programı geçen yıl yayınladı. Bu program CIA ve İntelijans Servis tarafından hazırlanmıştı.

Daha sonra, gene CIA'nın güdümündeki *Readers' Digest*'de bir Amerikalı kadın gazeteci bu iddiayı ileri sürdü. Ama iftira öylesine mesnetsizdi ki, amerikan finans kapitalinin tanınmış gazeteleri dahi bu iddiayı yayınlamayı gazetecilik kurallarına yakıştırmamışlar, sonuçta dünyanın en gayri ciddi dergilerinden olan *Readers' Digest* buna araç edilmişti (Bu derginin bir zamanlar Türkiye'deki çeviri baskıları Bütün Dünya adıyla yayınlanırdı. Bütün Dünya'yı hatırlayanlar, derginin ne denli ciddiyetsiz olduğunu da hatırlayacaklardır.)

Ne var ki, ABD ve Batı Dünyasından bile kimsenin ciddiye almadığı *Readers' Digest* isimli soytarlığın bu yayını Amerikan NBC televizyonu tarafından ciddi ciddi program haline sokuldu. Kaynağın *Readers' Digest* olduğunu öğrenen batı kamuoyu, bunu da ciddiye almadı.

Fakat CIA iğrenç niyetinden kolay kolay vazgeçme niyetinde değildi. Bu kez de Martelli adlı bir İtalyan savcı devreye sokuldu. İtalya'da yeni çıkarılan suçluların suç ortaklarını bildirmeleri halinde cezalarının azaltılabileceği şeklindeki yasaya dayanarak, güya Ağca'dan itiraf aldı.

Ağca Bekir Çelenk vasıtasıyla Bulgaristan gizli servisinden üç milyon mark aldığını iddia ediyor ve kendisine Roma'da Balkan-Air (Bulgar Hava-yolları) personelinin bir görevlinin yardım ettiğini ileri sürüyordu.

Böylece CIA komplosunun yeni ve en alçakça perdesi de açılmış oluyordu. Savcı bu ifadeye dayanarak Antonov'u tutukladı. Sonra bir başka Bulgar memuruna karşı harekete geçti. Olay emperyalist haber tekelleri tarafından tüm dünyaya sansasyonel biçimde yayıldı.

Ama olay gerçekten büyük bir komplo olur. Basit bir CIA manevrası değildir. Reagan'ın Soğuk Savaş stratejisinin çıkmazlarla karşı karşıya bulunduğu bir sırada, bundan medet umulmaktadır. Bir sosyalist ülkenin haberalma servisi ve yönetimi suçlan-

SOĞUK SAVAŞIN İĞRENCİ CIA KOMPLOSU

makta, emperyalist çevreler tarafından bu servisin de bir başka sosyalist ülkenin (SSCB'nin) haberalma servisine bağlı çalıştığı öne sürülmekte, yani, aşağılık bir anti-komünist ve anti-Sovyetizm kampanyası körüklemek için sosyalist ülkelere çamur atılmaktadır.

Türkiye'deki gerici-faşist, anti-komünist kiralık kalemşörler vargüçleriyle bu itirafları yaymaya çalışmaktadırlar.

Oysa olaya ışık tutacak bazı önemli gerçekleri Milliyet'e yansıtan Örsan Öymen, Türkiye kamuoyunu yanıltma çabalarına yürekli bir cevap vermişti.

Örsan Öymen'in bir gazeteci ciddiyetine ve dürüstlüğüne yarasır bir biçimde yaptığı titiz bilgi toplamalar sonucunda belirttiği nokta özetle şudur:

Mafia ile ilişkisi bulunan İtalya'nın ünlü bankerlerinden Sandino, aynı zamanda Papalığa ait bir bankayla sıkı alış-veriş içindedir, silah ve uyuşturucu kaçakçılığı vb. yollarıyla elde ettiği "kirli paraları", bu Papalık bankasından geçirerek "temizlemekte" yani meşru kazanmış gibi göstermektedir. Bu kişi aynı zamanda Papalık bankasının mali müşaviridir. Papa adına bankanın tek sorumlusu olan ise bir Amerika'lı kardinaldir.

Yani Mafia ile Vatikan'ın bankası içiçe girmiştir. Derken Sandino ABD'de bir yolsuzluktan dolayı tutuklanır. Papa'nın Amerika'lı kardinali Sandino lehine tanıklık yapıp onu kurtarmak isterken, Papa buna engel olur.

Sonra piyasaya Sandino'nun yadakçısı bir yeni banker (Calvi) çıkar. Eski işbirliği bu kez onun eliyle sürdürülür. Ama İtalyan Maliye Bakanının bu kirli işbirliğini ve gırtlığı açıklaması üzerine Calvi tutuklanır.

(Daha sonra, bu banker hapisten kaçırılmış, fakat iki gün sonra Londra'da ölüsü bulunmuştur.)

İşte bütün bu karanlık ve kirli olaylar mozayığında Papa'nın Vatikan'ın prestijini temize çıkarmaya,

banka ile Mafia'nın ilişkilerini kesmeye çalışması, onun ortadan kaldırılması için sebeptir.

Faşist Milliyetçi Hareketin ise yerli ve yabancı büyük silah kaçakçıları, uyuşturucu kaçakçıları ile organik bağı olduğu bilinir. MHP Senatörü Kudret Bayhan'ın on yıl önce Marsilya'da bu suçtan yakalanıp, on yıl hüküm giydiği bilinmektedir. Avrupa'daki birçok Türkeşçi faşist de bu işlerin içindedir. Türkiye'de ise Abbas Uğurlu ve birçok uyuşturucu madde kaçakçısının, silah kaçakçısının MHP ile direkt bağı kimsenin meçhülü değildir. Gene MHP'nin CIA ile de organik bağı kimsenin meçhülü değildir.

MİT'çiler, CIA'cılar tarafından hapisten kaçırılan İpekçi'nin katili de yurtdışında bu girift şebekeye dahil olmuştur.

Ne var ki, olay sadece bir Maifa olayı değildir. Bunun siyasi boyutları vardır. Ağca gibi bir siyasi katilin kullanılması tesadüf sayılamaz. Çünkü Mafia'nın elinde, Ağca'dan çok daha usta profesyonel katiller vardır.

Ağca gibi bir faşist-teröristin bu işte kullanılması, Mafia'nın yanı sıra CIA'nın da hesaplarına uymaktadır.

Yani suikast olayının perde arkasında CIA-MAFİA İŞBİRLİĞİ vardır. Ve bu komplo, bu nedenle, esas olarak bir CIA komplosudur.

Nitekim olaylar geliştikçe, CIA'nın, anti-detant güçlerin Papa olayını hangi hizmetlere kullandıkları daha iyi görüldükçe, olayın arkasındaki CIA tertibi daha iyi gözler önüne serilmektedir.

Gene, adı geçen Amerikalı kadın gazeteci Claire'in Batılı haberalma servisleriyle ilişkili olabileceğini, gene bizzat düştü kalan bazı Batı gazeteleri yazmaktadır. Bir gazetecinin gelirinin çok üstünde servete ve çok yüksek hayat standartına sahiptir bu kadın.

Martelli denilen palyaçonun da kimliği ve bağlantıları ileride ortaya çıkacaktır.

CIA'nın bu kampanyasının, Reagan'ı soğuk savaş stratejisinde Polonya olaylarının da önemli bir yeri vardır. Papanın Polonya asıllı olması CIA tarafından onun "Sovyet gizli servisi" tarafından öldürülmesi iftirasında batı kamuoyunu ikna etmek için gerekçe gibi kullanılmaktadır. Nitekim faşist katil Ağca da uydurmalarına bir yenisini ekleyerek "Bulgarların isteğiyle Walesa'yı da öldürecek" demıştır.

Ne ki, CIA ve onun güdümündeki emperyalist haber yayma mihrakları bunca çabalarına rağmen bu aşağılık oyunlarına kanıt veya argümantasyon getiremediklerinden kamuoyunu ikna edememektedirler. Hatta Batı'nın na-

muslu, demokratik politik temsilcileri bu kampanyanın içyüzünü de göstermektedirler. Nitekim Fransa Televizyonunun birinci kanalı (TF-1) konuyla ilgili yaptığı yorumda, "Papa'yı KGB'nin öldürdüğü iddiasının CIA tarafından ortaya atıldığını, bu fırtınanın ise özellikle Yuri Andropov'un SBKP MK Genel Sekreterliğine ve Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanlığı'na seçilmesinden sonra patlatıldığını" söylemiş, Andropov'un daha önce Devlet Güvenlik Komitesi'nin başında görev yapmış olduğunu hatırlatarak bu kampanyanın Andropov'a kara çalmak, gerginliği ve Sovyet aleyhtarlığını körüklemek için CIA tarafından başlatılmış olmasının aklı en yatkın, en makul olasılık olduğunu söylemiştir.

Bu Papa olayında da, diğerleri gibi, bugünkü toz duman durulacaktır. Olay ve onun piyonları CIA'ya ve Pentagon'un Soğuk Savaşına bir süre hizmet ettikten sonra, BİR TUVALET KAĞIDI GİBİ bir yana atılacaktır. Ne ki CIA'nın hesabına göre, çamur gitse bile izi kalacaktır.

Fakat günün birinde bu komplo-nun da içyüzü ve CIA'nın aşağılık oyunu ortaya çıkacak, mutlaka çıkarılacaktır. Hatta belki de — zaman zaman olduğu gibi — günün birinde CIA içindeki bir sürüşme sonucunda, CIA'nın bir kesimi, ya da artık "eski bir CIA uzmanı" olmuş biri çıkacak ve gerçekleri açıklayacaktır.

Sosyalist ülkelere cinayet ve suikasti yakıştıracak kadar kendinden geçmiş olan — ve üstelik de böyle yaparak belki de Cunta'ya hiç değilse — sözde ilerici yazarların ise acaba hiç yüzleri kızarmayacak mı?

"KOMİTERN, DİMİTROV VE ÇAĞDAŞ DEVRİMCİ SÜRECİN SORUNLARI"

(Baştarafı 19. sayfada)

hak ve özgürlüklerin önemini vurgulayan görüşü savunurken asla çekingenlik ve korku duyulmamalıdır. İşçi sınıfına ve komünist partisine, halkın genel demokratik isteklerini savunmayı güncel bir mücadele hedefi olarak gösterirken, bunun kitleleri, sosyalizm uğruna yürütülen mücadeleden saptıracağı yolundaki endişelere kesinlikle düşülmemelidir. Çünkü bu tür endişeler tamamiyle dayanak-tan yoksundurlar."

1930 ve 1940'lardaki faşizme karşı mücadele döneminde olduğu gibi günümüz şartlarında da, gerek birlik sorununda olsun, gerekse demokrasi ile sosyalizm mücadeleleri ara-

sındaki karmaşık ilişkiler meselesinde olsun, demokratik görevler ve amaçlar, son tahlilde, doğal olarak ve özleri gereği her zaman genel ve baş amaç olan sosyalizme bağlıdır. Demokrasi kendi doğası gereği sosyalizme doğru bir yoldur ve onun en temel niteliğidir.

Ancak devrimin demokratik aşamasını mutlaklaştırmak ve onu sosyalizmden koparıp ayırmak devrimci süreç zarar vermektedir. Bu nedenle komünistler buna meydan vermezler. Marks, Engels ve Lenin'in bu konudaki düşünceleri hiç bir zaman unutulmamalıdır. Onların görüşüne göre komünistler her çeşit demokratik harekete öncülük ederler ve onu desteklerler, demokrasi için savaşır. Çünkü bilimsel sosyalizmin önderleri genel stratejik amacın, asıl halk iktidarını gerçekleştirecek olan sosyalizm olduğunu vurguluyorlardı, fakat aynı zamanda devrimci sürecin demokratik aşamalardan geçebileceğini kabul ediyorlardı.

Öyleyken hâlâ kimi ülkelerin işçi sınıfı devrimcileri arasında, devrimci sürecin aşamalarından geçip geçmeyeceği konusu tartışılmaktadır. Hatta bazı ülkelerdeki dar görüşlü devrimciler, aşamalar savına "oportünist" görüş diye bilmektedirler. Gerçekte ise oportünistlerin tutumu bambaşkadır. Onlar aşamaları mutlaklaştırmak, devrimci süreci yolundan alakoymak isterler. Dimitrov, özgül sınıfsal nitelik taşımayan ve genel bir kavram olan "halk" deyiimiyle, işçi sınıfının rolünü değiştirme çabalarına karşı ciddi uyarılarda bulunuyordu. "Birleşik proleter cephe" ve "Geniş halk cephesi" gibi çağdaş anti-monopolist birlikler ve "ulusal demokratik cephe" işçi sınıfının tarihsel rolünü değiştirip onun yerini alamazlar ve böyle bir görevleri de zaten yoktur. Toplumdaki devrimci ve demokratik güçler arasında işçi sınıfının yönetici rolünü küçümseme eğilimleri pratikte devrimci süreç anarılma zararlar vermektedir.

Tarihsel deneyin tamamen doğruladığı ve çağdaş devrimci pratiğin de açıkça gösterdiği gibi sınıf savaşında başarıya ulaşılabilir, yeter ki, devrimci ve demokratik güçlerin "aşağıdan" olduğu gibi "yukarıdan" da BİRLİĞİ ve EYLEM BİRLİĞİ sağlanmış olsun. Birliğin önemini kavrayan sekterler, genellikle birlik için mücadeleyi, özellikle de "yukarıdan" birlik ve eylem birliği için uğraşları gereksiz bulurlar, onu "tepede birlik" diye küçümserler. Oysa kitlelerin birlikteliği, hem gerici partilerin siyasetlerini etkilemek için, hem de devrimci süreci geliştirmek ve derinleştirmek için en belli başlı ve belirleyici güç kaynağıdır.

İşçi sınıfı içindeki birleştirici sü-

reçleri, birliğe doğru gayretleri, diğer demokratik örgütlerle birleşik cephe taleplerini ve emperyalizme karşı genel mücadelenin gereksinimlerini inceleyen Dimitrov verdiği sonucu şöyle açıklıyordu:

"Tüm bunlar sağlam, disiplinli, yığmsal bir devrimci partiye olan ihtiyacı azaltmak şöyle dursun, daha da çok artırıyor."

AP 12 EYLÜL'E YATAKLILIK ETMİŞTİR

(4. sayfadan devam)

nerallerin anayasasının can alıcı noktası, askerin en azından bir yedi yıl daha "işinin bitmeyeceği"nin ve siyasi iktidar üzerinde doğrudan hak iddiasının cümle âleme ilanıdır. Eski siyasilere konulan siyaset yasağı, tam bir on yıl sürse de sürmese de, bunun sadece bir uzantısıdır. Marx'ın III. Napoleon'un hükümet darbesi üzerine yazdığı gibi, ikide bir burjuvazi adına "Türkiye'yi kurtarmaya çağrıla çağrıla askerin niçin günün birinde Türkiye'yi kendi adına ve bir defada toptan kurtaracağı tutmasını?(*)

Demokrasiyi bir türlü hazmedemeyerek demokrasi güçlerini geriletmek için faşizme çanak tutmanın sonu budur. Her zaman böyle olmuştur. 12 Eylül öncesinde de, sonrasında da faşizme çanak tutup son dakkada (o da ne ölçüde ciddi olduğu pek belli olmayan) faşist Cunta'ya karşı çıkma havalara girmeye generallerin papuç bırakmayacakları çoktan beliydi. Bunu önceden bilmek için kâhin olmaya hiç gerek yoktu. Generallerin "demokrasiye dönüş" ve yeni bir "demokratik anayasa" vaadlerinin düpedüz yalan, düzmece ve aldatmaca olduğu nasıl darbenin daha ilk günü belli idiyse, tencereyi temizledikten sonra S. Demirel ve şürekâsına teslim etmeyecekleri de daha ilk günden apaçık ortadaydı.

S. Demirel ve AP göz göre göre faşizme çanak tutmuş ve sonunda lâyıklarını bulmuşlardır. Ne ki, onlara lâyıklarını bulduran fırtına asıl milleti biçmiştir. Bu bakımdan faşizmin iktidara gelmesindeki ve iktidarda kalmasındaki sorumluluk payları, değil sadece iş isten geçtikten sonra referandumda Cunta'ya sözde karşı çıkma girişimiyle, şimdi onlara ödetilen siyaset yasağı kefaretiyle de karşılanamayacak kadar ağırdır.

(*) Tarihin (ilk bakışta paradoks gibi görünen) garip tecellisine bakın ki, 1946'dan bu yana tarihi objektif misyonu burjuvazinin iktidar zeminini pekiştirme doğrultusunda düzenin sivilleşmesini sağlamak olan DP-AP hareketi, sonunda burjuvazinin çıkarı doğrultusunda düzenin büsbütün militarist vesayet altına sokulmasına yataklık etmiştir.

Bunun etrafı izahı başka bir yazının konusudur.

Y. ANDROPOV SBKP MK GENEL SEKRETERLİĞİNE VE YÜKSEK SOVYET PREZİDYUMU ÜYELİĞİNE SEÇİLDİ

Leonid Brejnev'in ölümü üzerine SBKP Merkez Komitesi sekreterlerinden, Politikbüro üyesi Yuri Andropov Genel Sekreterliğe seçildi. Daha sonra toplanan Yüksek Sovyet ise, Andropov'u Prezidyum üyeliğine seçti.

Andropov'un her iki göreve de oybirliğiyle seçilmesi, Brejnev'in ölümünden sonra "post kağası" hayal eden, ya da yıllardır öyle yakıştırmalar icadeden emperyalistlerin heveslerini kursaklarında bıraktı. SBKP'nin ve Sovyet sisteminin ne denli homojen, güçlü, kolektif ve monolitik bir yapıda olduğunu kavramak istemeyenlere hamhayalcilikle iştiğal etmenin faydasızlığını bir kez daha gösterdi.

Uluslararası gerginliğin Beyaz Saray ve Penta-

gon tarafından her geçen gün daha da tırmandırıldığı, şiddetli bir anti-komünist ve anti-Sovyet kampanyanın boyuna korüklendiği, ABD'nin Sovyetler Birliği'ni hedef alan kıtalararası MX füzelerini hızla çoğaltıp mevzilendirdiği, son NATO toplantısında Avrupa'ya "gerektiği anda" 500.000 Amerikan askerinin daha yerleştirilmesinin imza altına alındığı, gene Sovyetler'i hedef alan orta menzilli Pershing ve Cruise II füzeleriyle ilgili uygulama programına hız verildiği, barışa ve sosyalizme karşı binbir komplonun tezgahlandığı koşullarda, tıpkı selefi Brejnev gibi dünyanın en büyük işçi sınıfı Partisi'nde en önemli görevi üstlenmiş bulunan Andropov'a başarılar diliyoruz.

*****

KISA BİYOGRAFİSİ

Leonid Brejnev'in ölümünden sonra, Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi tarafından Genel Sekreterliğe ve SSCB Yüksek Sovyet'i tarafından Prezidyum üyeliğine seçilen Yuri Vladimiroviç Andropov, 15 Haziran 1914'de Stavropol'da doğdu. Babası Nagustkaya İstasyonunda demiryolu işçisiydi.

16 yaşında Osetia Özerk Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti'ndeki Mozdok kentinde Komsomol'a girdi. Bu sırada Volga nehri üzerindeki gemilerde tayfa olarak çalışmaktaydı.

1936'da Komsomol şube yönetimlerinde çalışmaya başladı. Yaroslavl bölgesindeki Ribinsk kentindeki gemicilik okulunun Komsomol örgüt sekreterliğine seçildi, daha sonra Komsomol Merkez Komitesi tarafından Volodarski doklarındaki Komsomol örgütünün başına getirildi. 1938'de Komsomol'un Yaroslavl bölge komitesi birinci sekreterliğine, 1940'da da Karelien Merkez Komitesi birinci sekreterliğine seçildi.

Komsomol örgütündeki başarılı çalışmaları nedeniyle 1939'da SBKP üyeliğine kabul edildi.

Savaş sırasında Karelien'deki partizan örgütlenmesinde aktif görev yaptı ve gerilla savaşçısı olarak Nazilere karşı çarpıştı. 1944'de Petrozavodsk'un faşist istilacılar kurtarılmasıyla bu kentteki Parti örgütünde siyasi çalışmasını sürdürdü, önce kent Parti Komite-

si ikinci sekreterliğine seçildi.

Yuri Andropov, SBKP Merkez Komitesi tarafından 1951'de tam zaman (profesyonel) Parti işçisi olarak görevlendirildi ve önce Parti müfettişi olarak atandı, sonra da Merkez Komitesi'ne bağlı bir alt büronun başına getirildi.

1953'de kendisine diplomatik görev verilen Andropov Macaristan'da Sovyet Büyükelçisi olarak görev yaptı. 1957'de SBKP Merkez Komitesi'nde departman başkanlığına atandı.

1961 yılındaki SBKP 22'nci Kongresinde Merkez Komitesi üyeliğine, 1962'de de Merkez Komitesi Sekreterliğine seçildi.

Mayıs 1967'de Bakanlar Kurulu'na bağlı Devlet Güvenlik Komitesi'nin başına getirildi, aynı yılın Haziran ayında Merkez Komitesi Politik Bürosu Yedek Üyeliği'ne, 1973' Nisan'ında da Politbüro asıl üyeliğine seçildi.

Yuri Andropov 12 Kasım 1982'de MK Genel Sekreterliğine seçildiği zaman MK Politik Bürosu üyesi, MK Sekreteri ve SSCB Yüksek Sovyetinde milletvekili olarak görev yapmaktaydı.

TSİP'İN MESAJI

Değerli Yoldaş Andropov:

Sovyet halkının ve uluslararası proletaryanın seçkin evladı Leonid Brejnev yoldaşın ölümünden sonra SBKP MK Genel Sekreterliğine seçilmenizi Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Komitesi adına içtenlikle kutlar ve Türkiye işçi sınıfının, emekçilerinin sıcak se-

lamlarını iletirim.

Sovyetler Birliği ve onun öncü Partisi'nin dünya olaylarında her zamankinden daha önemli ve belirleyici bir role sahip olduğu bir sırada yüce Lenin'in Partisi'ndeki en yüksek görevi üstlenmiş bulunuyorsunuz. Savaş tehditleri altında bulunan ve uluslararası gerginlik ve güvensizlik atmosferinde yaşamaya zorlanan dünya halkları, Beyaz Saray yönetiminden ve Pentagon militarizminden kaynaklanan nükleer bir savaş tehlikesini önlemek, anti-detant gayretleri geri püskürtmek konusunda SSCB'nin kararlı politikasına ve kesin kapasitesine yüksek değer biçmektedirler.

Hiç kuşku yok ki, SBKP ve Sovyetler Birliği marksizm-leninizm ve proletarya enternasyonalizminin prensiplerine ve yüksek ideallerine sımsıkı bağlı olarak komünizm ve dünya barışı yolunda ilerlemeye sizin liderliğiniz altında da devam edecektir.

Biz Türkiye'li komünistler, ülkemizin tüm ilerici, demokratik ve barışsever güçleri şahsınıza, SBKP'ne ve Sovyet halkına, Sovyetler Birliği ve Türkiye halkları arasındaki dostluk ve dayanışmanın daha da gelişeceği inancıyla, en samimi duygularımızı ve selamlarımızı gönderiyoruz.

Yeni görevinizden dolayı bir kez daha sizi kutlarken, Sovyet halkına başarı ve esenlik dileklerimizizi iletiriz.

Yoldaşça selamlarımla,

Ahmet Kaçmaz
TSİP Genel Başkanı